

Universitat de Barcelona
Facultat de Formació del Professorat
Departament de Didàctica de les Ciències Socials

L'AVALUACIÓ DE CORRECCIÓ OBJECTIVA
COM A INSTRUMENT DIDÀCTIC PER A
L'EFICIÈNCIA EN L'APRENTATGE
DE LA HISTÒRIA

TESI DOCTORAL

YOLANDA INSA SAURAS

Director: CRISTÒFOL-A. TREPAT I CARBONELL

Barcelona, 2008

ANNEXOS

ANNEX 5:

Proves objectives i les seves bases teòriques

**Base teòrica i
prova objectiva
sobre el tema 1:
*El temps i la història***

TEMA 1: EL TEMPS I LA HISTÒRIA

Esquema de l'avaluació de correcció objectiva segons programació bàsica				
Pregunta	Contingut	Objectiu	Competència	Dificultat
1	<i>Cronologia (mil·lenni, segle, xifres romanes, abans i després de Crist.</i>	Identificar a quin segle pertanyen anys abans i després de Crist.	Coneixement-informació. Identificació d'anys en segles	Baixa
2	<i>Idem anterior</i>	Idem anterior	Coneixement-informació Deducció i situació de dates abans i després de Crist	Mitjana
3	<i>Idem anterior</i>	Idem anterior	Coneixement-informació Deducció i situació de dates en el seu mil·lenni corresponent abans i després de Crist	Mitjana
4	<i>Idem anterior</i>	Idem anterior + ordenar correctament dades de segles i anys	Coneixement-informació Ordenació de dates i segles	Alta
5	<i>La divisió de la història tradicional a Occident</i>	Situar un fet o esdeveniment o bé una font dins d'alguna de les edats de la divisió de la Història	Coneixement-informació Ordenació correcta d'etapes de la Història	Mitjana
6	<i>Idem anterior</i>	Idem anterior	Coneixement-informació Identificació d'imatges en una etapa de la Història	Mitjana
7	<i>Idem anterior</i>	Idem anterior	Coneixement-informació Ordenació relacionada amb fets-clau de les etapes de la història	Mitjana
8	<i>La representació gràfica: el fris cronològic.</i>	Identificar aspectes relacionats amb frisos cronològics donats que evidencin la capacitat d'interpretar-los	Coneixement-aplicació Identificació d'un fris correcte que representa les etapes de la història (relació entre l'etapa i la seva situació en una representació gràfica)	Mitjana
9	<i>Cronologia + divisió de la Història</i>	Resoldre petits problemes lògics relacionats amb fonts i datació	Coneixement-aplicació i anàlisi Deducció i relació de fonts i la seva situació temporal	Alta
10	<i>Concepte de font primària i secundària. Tipus de fonts.</i>	Distingir entre font primària i secundària i qualificar la seva pertinença a una o altra en fonts visualitzades. Distingir entre fonts escrites i fonts no escrites	Coneixement-aplicació Relació correcte de conceptes amb les seves definicions	Mitjana
11	<i>Idem anterior</i>	Idem anterior	Coneixement-aplicació Aplicar criteris de classificació a les fonts	Mitjana

TEMA 1: EL TEMPS I LA HISTÒRIA

Marca la resposta que consideris correcta amb una **X** damunt del número corresponent del full adjunt. En aquest full no hi escriguis res. En acabat retorna'l al professor.

NOMÉS UNA DE LES RESPOSTES ENCAPÇALADES PER LES LLETRES a), b), c), d) ÉS CORRECTA.

-----

1. L'any 509 pertany al segle,

- a) XII
- b) VI
- c) II
- d) XX

2. Sabem del cert que el rei Hammurabi de Babilònia va néixer el 1792 i va morir el 1750. Així, doncs, el rei Hammurabi va viure:

- a) Abans de Crist
- b) Després de Crist
- c) Al segle VIII aC
- d) Al segle VIII dC

3. Si el rei Hammurabi va néixer el 1792 i va morir el 1750, això vol dir que va viure durant:

- a) El II mil·lenni abans de Crist
- b) El II mil·lenni després de Crist
- c) El segle XIX abans de Crist
- d) El segle XIX després de Crist.

4. Quina de les següents sèries d'anys està ordenada cronològicament?

- a) segle VI aC, segle I dC, 324 aC
- b) segle VI aC, 233 dC, 324 aC,
- c) segle VI aC, 324 aC, segle I dC
- d) segle VI aC, 223 dC, segle I dC

5. Indica quina és la seqüència correcta pel que fa a les etapes de la història:

- a) Edat antiga, Prehistòria, Edat Moderna, Edat Mitjana i Edat Contemporània
- b) Edat mitjana, Prehistòria, Edat Antiga, Edat Contemporània i Edat Moderna.
- c) Prehistòria, Edat Antiga, Edat Contemporània, Edat Mitjana i Edat Moderna
- d) Prehistòria, Edat Antiga, Edat Mitjana, Edat Moderna i Edat Contemporània.

6. ¿A quina època de la Història pertany cada imatge? Indica una de les respostes encapçalades per lletres?

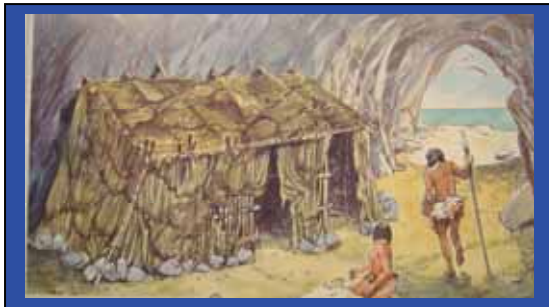
Imatge A

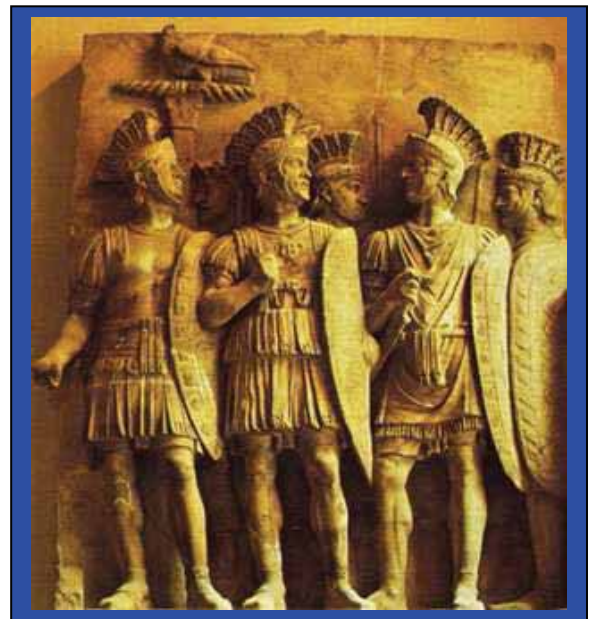
Imatge B

Imatge C

Imatge D

1. La imatge A pertany a l'Edat Contemporània
2. La imatge B pertany a l'Edat Mitjana
3. La imatge C pertany a l'Edat Antiga
4. La imatge D pertany a la Prehistòria

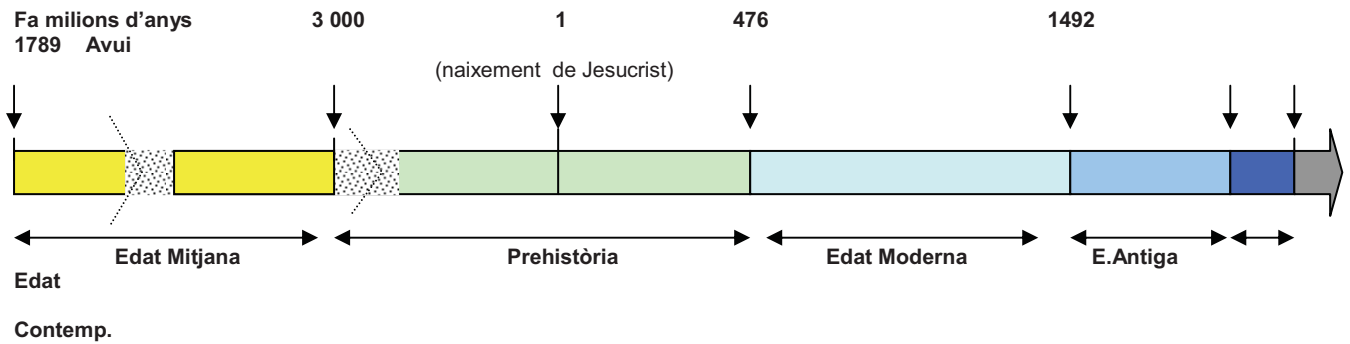
- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

7. A continuació tens una sèrie d'afirmacions referides a les diverses etapes en què es divideix la Història. Indica quina és la correcta.

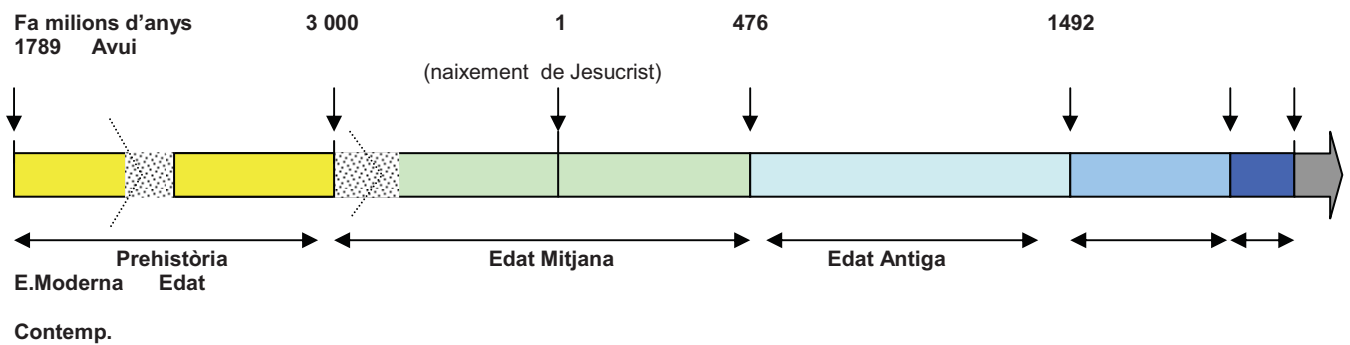
- a) L'Edat Antiga és el període comprès entre el descobriment de l'escriptura i la data de la fi de l'imperi romà.
- b) L'Edat Moderna s'inicià amb la revolució francesa i arriba fins als nostres dies
- c) La Prehistòria és el període comprès entre l'Edat Antiga i l'Edat Mitjana
- d) L'Edat Mitjana s'inicia amb el descobriment d'Amèrica el 1492

8. Quin dels següents frisos cronològics és correcte pel que fa a l'ordre cronològic de les etapes de la Història?

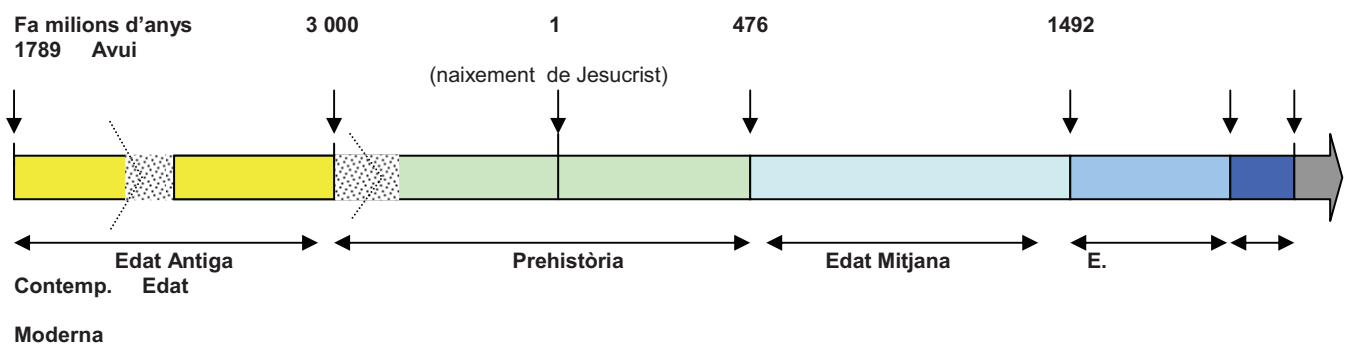
a)

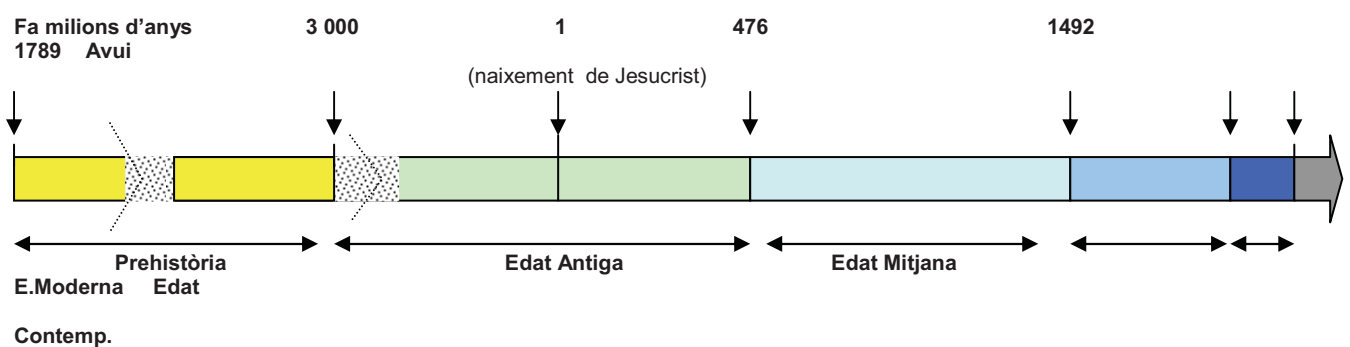
b)

c)

d)

9. Imagina que en una visita a les ruïnes d'Empúries trobes mig enterrada una moneda com aquesta que porta en una cara el retrat de l'emperador August (63 aC-17 dC).

A l'altra cara hi pots llegir la inscripció "167 aC". ¿Quina o quines de les deduccions són correctes? Indica una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Lògicament es tracta d'una moneda romana d'abans de Crist dels temps de l'emperador August.
  2. Es tracta d'una moneda romana d'abans de Crist però no de l'època d'August perquè l'any 167 aC aquest encara no havia nascut.
  3. Es tracta d'una moneda falsa perquè l'any 167 aC els romans ignoraven que naixeria Jesucrist més de cent anys després.
  4. Es tracta d'una moneda falsa perquè l'any 167 aC ningú no sabia que els anys es comptarien a partir del naixement de Jesucrist.
- a) 1, 2
b) 3, 4
c) 3
d) 1, 2 i 4

10. Relaciona les dues columnes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres

1. Fonts secundàries.	A. Són aquells materials o documents que daten de la mateixa època o període que estem estudiant. Exemple: <i>una destrat de pedra de l'època prehistòrica</i>
2. Fonts primàries	B. Són documents o materials que provenen d'èpoques posteriors a les que estudiem. Exemple: <i>el llibre de text</i>
3. Fonts textuals	C. Són tot un conjunt de materials (monedes, fòssils...) trobats en un jaciments o bé al fons del mar.
4. Fonts arqueològiques	D. Són documents escrits.

- a) 1C, 2D, 3A, 4B
b) 1B, 2A, 3D, 4C
c) 1A, 2B, 3D, 4C
d) 1B, 2A, 3C, 4D

11. Observa les fonts històriques següents. Quines afirmacions referides a les fonts són correctes? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Font A
Molí prehistòric per fer farina del blat

Font B
Fragment d'un llibre d'història

Per als homes i les dones del Paleolític, l'obtenció d'aliments era l'ocupació més important. Els obtenien gràcies a la caça, la pesca i la recol·lecció. Això, juntament amb les restes arqueològiques, ens permet deduir que eren nòmades, és a dir, no vivien sempre en el mateix lloc.

Ciències Socials, 1. Barcelona, 2002

Font C
Bombardeig, Vietnam, segle XX.

Font D
Matriculació (%) a les escoles primàries de Catalunya (1855-1860)

ANY	NENS	NENES
1866	73%	27%
1860	62%	38%

NASH, M.: *Més enllà del silenci: les dones a la història de Catalunya*. Barcelona, 1988

1. La A i la C són fonts primàries
2. La A i B són fonts primàries
3. La B i la D són fonts secundàries
4. La B, la C i la D són fonts secundàries

- a) 1 i 2
- b) 3 i 4
- c) 1 i 3
- d) 2 i 4

.....

**Base teòrica i
prova objectiva
sobre el tema 2:
*La prehistòria***

TEMA 2: LA PREHISTÒRIA

Esquema de l'avaluació de correcció objectiva segons programació bàsica				
Pregunta	Contingut	Objectiu de referència	Competència	Dificultat
1	El procés d'hominització	Definir el concepte d'evolució aplicat a l'espècie humana identificant diferències entre algunes successions del gènere <i>homo</i>	Coneixement-informació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix)	Baixa
2	<i>Idem anterior</i>	<i>Idem anterior</i>	Coneixement-aplicació (l'alumnat dedueix del que observa aplicant coneixements que posseeix)	Mitjana
3	Divisió de la prehistòria	Situar correctament dades, fets i imatges dins del període prehistòric corresponent	Coneixement-informació (l'alumnat identifica enunciats correctes a partir del coneixement que posseeix)	Mitjana
4	El Paleolític i el Neolític	<i>Idem anterior</i>	Coneixement-comprensió (l'alumnat estableix relacions entre afirmacions i imatges)	Mitjana
5	El Paleolític	Enumerar alguns trets de les societats paleolítiques	Coneixement-informació (l'alumnat identifica enunciats correctes activant els coneixements que posseeix)	Mitjana
6	<i>Idem anterior</i>	Situar correctament dades, fets i imatges dins del període prehistòric corresponent	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona enunciats amb imatges)	Mitjana
7	<i>Idem anterior</i>	Identificar la seqüència d'accions en la construcció d'un bifaç	Coneixement-informació (l'alumnat identifica en el dibuix els enunciats que s'hi refereixen)	Baixa
8	<i>Idem anterior</i>	Enumerar alguns trets de les societats paleolítiques	Coneixement-aplicació (l'alumnat ordena una sèrie d'accions)	Baixa
9	Demografia prehistòrica	<i>Idem anterior</i>	Coneixement-comprensió (l'alumnat identifica, deduint-ho d'un text, l'enunciat correcte)	Alta
10	El pas al Neolític	Descriure les característiques de les societats neolítiques i algunes de les causes que poden explicar el canvi del paleolític al neolític	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona enunciats amb imatges)	Baixa
11	Neolític	<i>Idem anterior</i>	Coneixement-comprensió (l'alumnat identifica un procés amb elements desordenats expressats en dibuixos)	Alta
12	<i>Idem anterior</i>	<i>Idem anterior</i>	Coneixement-informació (l'alumnat identifica enunciats correctes activant els coneixements que ja posseeix)	Mitjana
13	Raons del canvi al Neolític	<i>Idem anterior</i>	Coneixement-aplicació (l'alumnat identifica causalitats)	Mitjana
14	Síntesi Paleolític-Neolític	Situar correctament dades, fets i imatges dins del període prehistòric corresponent	Coneixement-aplicació (l'alumnat identifica imatges relacionades amb l'enunciat correcta)	Baixa

15	Art: vehicles	Enumerar i descriure característiques formals i possibles funcions de les pintures i escultures paleolítiques	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes a imatges)	Baixa
16	Art: funció	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat identifica funcions o finalitats)	Baixa
17	Art: elements d'estil	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes a imatges)	Baixa
18	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació ((l'alumnat identifica enunciats correctes activant els coneixements que ja posseeix)	Mitjana
19	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha de discernir entre diverses afirmacions que ha d'aplicar a imatges)	Mitjana
20	Art: tipologies megalítiques	Identificar , descriure i explicar la funció de les tipologies de megalitisme.	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes que coneix a imatges i per tant relaciona bé).	Baixa

**VOCABULARI HISTÒRIC QUE HAURIA DE QUEDAR FIXAT PEL
QUE FA A LA SIGNIFICACIÓ (EN VERMELL)**

Antropològic	Conceptes estructurants i cronològics	Polític	Econòmic i tècnic	Social	Artístic
Evolucionisme Homo sapiens	Prehistòria Edat de la Pedra Paleolític Neolític Edat dels Metalls		Bifaç Talla de la pedra Poliment de la pedra Caça, pesca, recol·lecció Ceràmica Falç Moldre/Molí manual Capolar o batre Amassar Aventar Coire (el pa) Segar	Nòmada Sedentari Jerarquia social	“Venus” (aplicat a l'escultura prehistòrica) Escultura exempta Relleu Gravat Funció d'una obra d'art Monocromia Policromia Tema (d'una obra d'art) Realisme Equematisme Culte a la fertilitat Dolmen Naveta Menhir Cromlech

TEMA 2: LA PREHISTÒRIA

Marca la resposta que consideris correcta amb una **X** damunt del número corresponent del full adjunt En aquest full no hi escriguis res. En acabat retorna'l al professor.

NOMÉS UNA DE LES RESPOSTES ENCAPÇALADES PER LES LLETRES a), b), c), d) ÉS CORRECTA.

-----

1. Segons les dades científiques actuals:

- a) Les persones i les mones han estat sempre tal com són ara des que existeix l'Univers.
- b) Les persones procedeixen per evolució de mones actuals com el ximpanzé.
- c) Les mones actuals com el ximpanzé procedeixen per evolució de les persones.
- d) Les persones i les mones actuals procedeixen per evolució d'un avantpassat comú.

2. Observa els següents cranis. Digues quina o quines de les afirmacions que se'n fan són correctes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

- 1. El crani A és anterior en l'evolució al crani B
- 2. El cervell del crani B és més voluminós que els dels altres dos
- 3. El crani més evolucionat és el crani C
- 4. El crani B pertany a l'espècie *homo sapiens* i els altres dos són anteriors.

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

3. Quina o quines de les següents afirmacions sobre la Prehistòria són certes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. La primera gran etapa de la Prehistòria és el Neolític que es divideix en Paleolític i Edat del Ferro
2. L'Edat dels Metalls es divideix en dos grans períodes: l'Edat de la Pedra i el Paleolític
3. La Prehistòria es divideix en dos grans edats: l'Edat de la Pedra i l'Edat dels Metalls
4. L'Edat de la Pedra es divideix en dos grans períodes: el Paleolític i el Neolític.

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

4. Observa els dos dibuixos següents i digues quina o quina de les afirmacions són correctes- Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Imatge A

1. A és un bifaç paleolític
2. B pertany al Neolític
3. A és un exemple de pedra polida
4. B és un exemple de pedra tallada

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

Imatge B

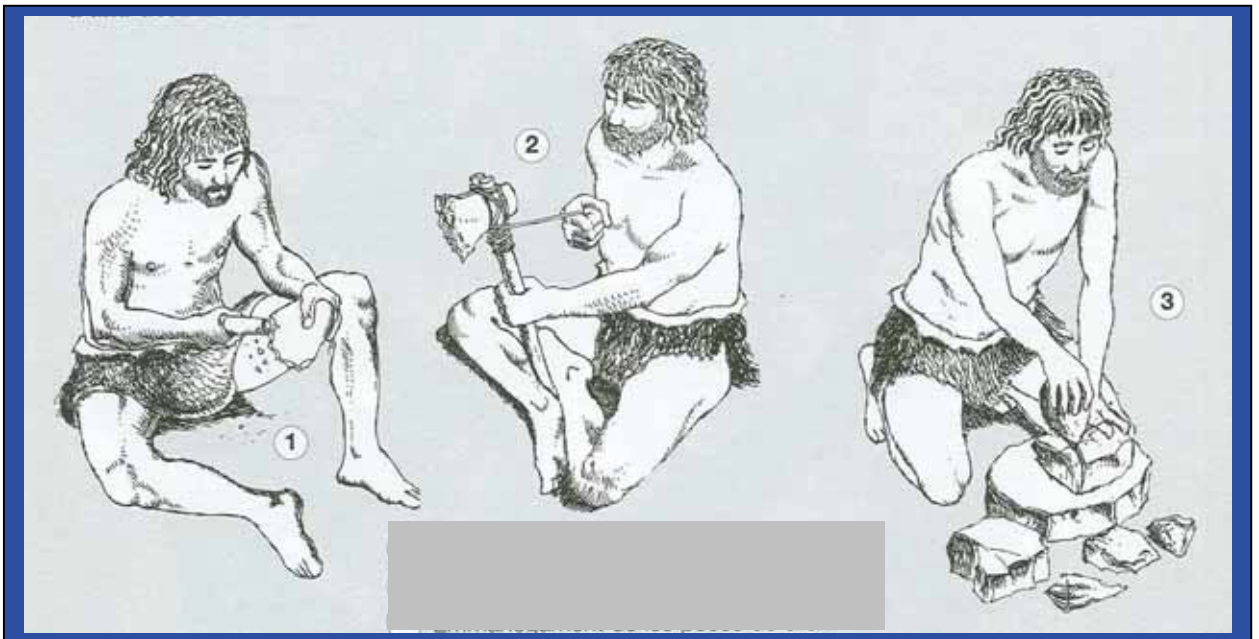

5. Tres de les afirmacions següents indiquen alguna de les característiques del Paleolític. Quines? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Al Paleolític les persones practicaven l'agricultura.
2. Els grups del Paleolític eren sedentaris.
3. Les dones del Paleolític van descobrir la ceràmica.
4. Les persones del paleolític vivien en tendes o a l'entrada de les coves.
5. Els grups del Paleolític eren nòmades
6. Les persones del Paleolític vivien de la caça, de la pesca i de la recol·lecció.

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

6. ¿Què representa aquesta escena de la Prehistòria i a quin període pertany?
Tria una de les opcions encapçalades per lletres

1. L'elaboració d'una falç.
2. La fabricació d'un bifaç.
3. L'acció és típica del Paleolític.
4. L'acció és típica del Neolític.

- a) 1, 2
- b) 2, 3
- c) 3, 4
- d) 1, 2 i 4

7. Quin és l'ordre correcte de les accions representades al dibuix anterior?

- a) 1, 2, i 3
- b) 2, 3 i 1
- c) 3, 1 i 2
- d) 3, 2, i 1

8. Quin dels trets següents són típics de les societats paleolítiques?

- a) Sedentarisme
- b) Jerarquia social
- c) Nomadisme
- d) Fabricació de ceràmica

9. Quina o quines de les afirmacions concorden amb el que diu el text següent sobre la Prehistòria?

Moltes persones em diuen amb freqüència: abans, a la Prehistòria, la gent vivia molt poc; l'esperança de vida era molt baixa, la gent moria molt aviat. També em diuen: els pocs homes de l'època de les pintures d'Altamira que arribaven als trenta anys eren ja molt vells. La primera afirmació és en part certa: la mitjana de l'edat de morir era molt inferior a l'actual d'Espanya; i en part falsa: no tothom es moria abans dels trenta anys.

La segona afirmació és rotundament falsa: els homes i les dones d'Altamira eren tant vells, biològicament parlant, als trenta anys com qualsevol de nosaltres a aquesta edat

Juan Luis Arsuaga: El collar del Neandertal

- 1. Els homes i les dones de la Prehistòria vivien menys anys que els homes i les dones de l'actualitat.
- 2. Les pintures d'Altamira van ser realitzades durant la Prehistòria.
- 3. Durant la Prehistòria els homes i dones de trenta anys ja eren vells.
- 4. Entre la gent de la Prehistòria i la de l'actualitat, biològicament parlant, no hi ha diferències fonamentals als trenta anys d'edat.

- a) 1, 2
- b) 3,4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

10. ¿A quin període pertanyen les següents escenes? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

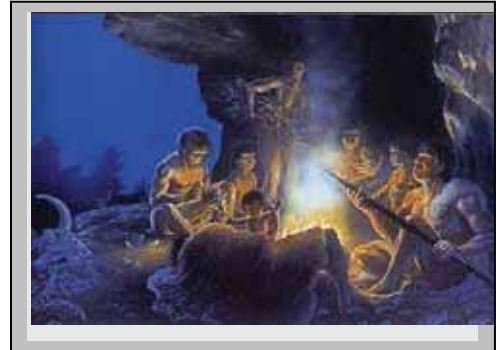
A

B

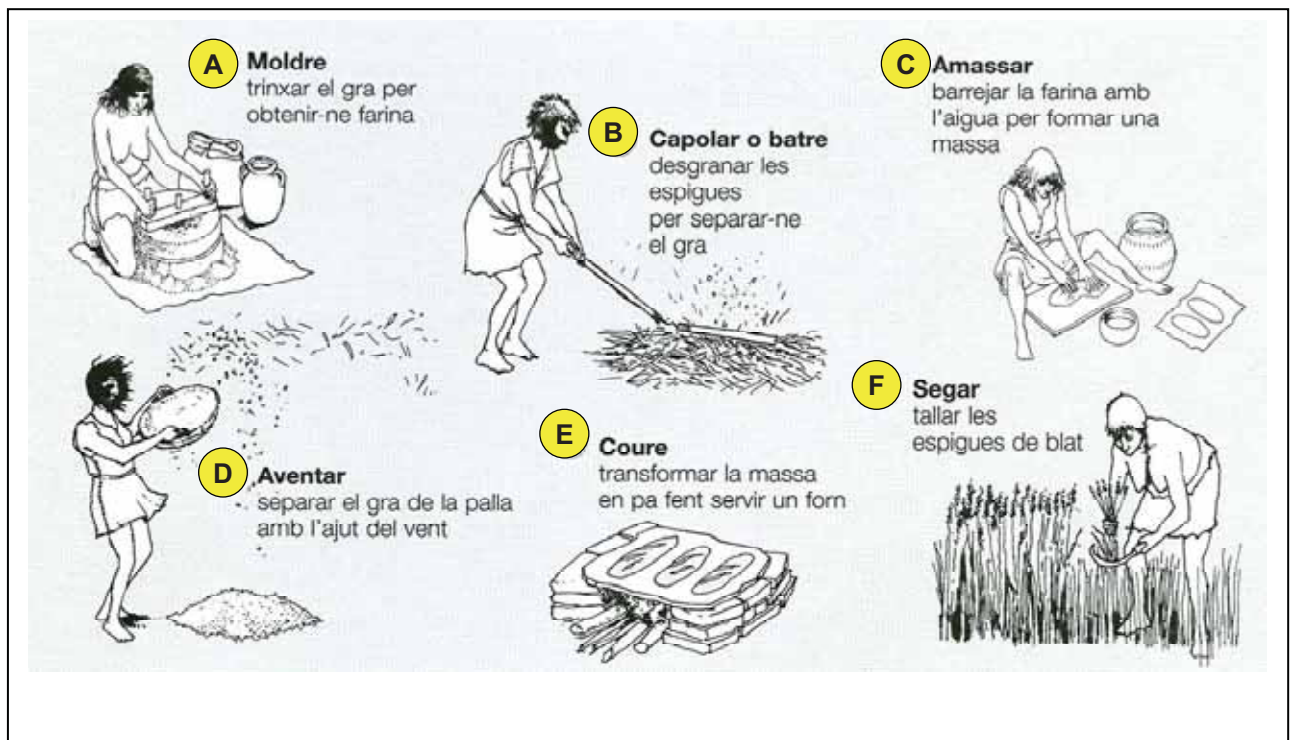

C

1. La A al Paleolític	a) 1, 2, 3
2. La B al Paleolític	b) 4, 5, 6
3. La C al Neolític	c) 1, 3, 5
4. La A al Neolític	d) 2, 4, 6
5. La B al Neolític	
6. La C al Paleolític	

11. En el següent dibuix s'ha representat com els homes i dones del neolític obtenien el pa del blat. ¿Quin és l'ordre correcte que va de l'espiga al pa?

- a) F, B, D, A, C, E
- b) A, B, C, D, E, F
- c) F, B, A, D, C, E
- d) F, D, B, A, C, E

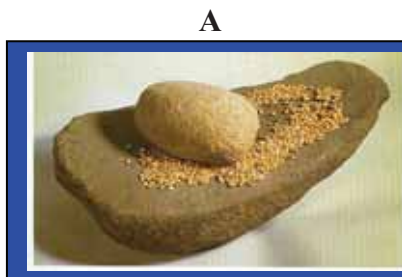
12. Tres de les afirmacions següents indiquen alguna de les característiques del Neolític. Quines? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Els grups humans del Neolític eren nòmades
  2. Al Neolític es practicava l'agricultura
  3. Durant el Neolític es va descobrir la ceràmica.
  4. Les persones del Neolític vivien en poblats
  5. Els grups humans del Neolític no tenien cap mena de jerarquia social
  6. Les persones del Neolític vivien de la caça, de la pesca i de la recol·lecció.
- a) 1, 2, 3
  - b) 4, 5, 6
  - c) 1, 5, 6
  - d) 2, 3, 4

13. ¿Quina o quines de les següents afirmacions es considera causa del canvi del Paleolític al Neolític? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. L'augment de la població que va provocar escassetat de recursos naturals.
  2. El canvi de clima: la Terra va esdevenir més càlida, amb menys espais verds i menys caça.
  3. El descobriment d'una tribu de l'Àfrica que es va anar estenent arreu.
  4. El refredament de la Terra que va provocar un augment de l'espai ocupat per boscos i selves
- a) 1, 2
  - b) 3, 4
  - c) 3
  - d) 1, 2 i 4

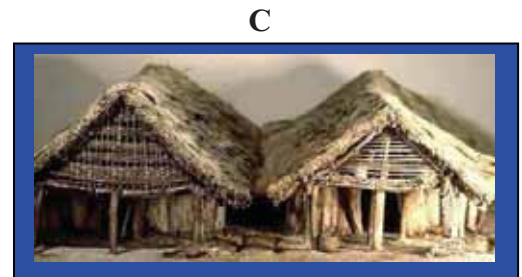
14. Digues a quin període pertanyen cadascuna de les imatges següents. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

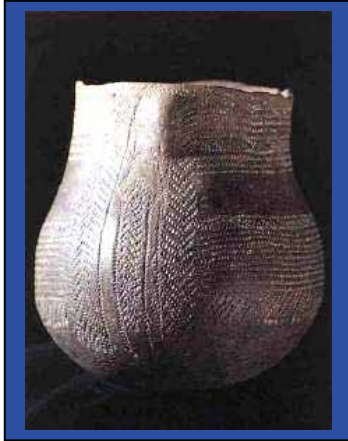
Molí manual (reconstrucció)

Bifaç de sílex

Cabanes primitives

Ceràmica cardial

Espases de bronze

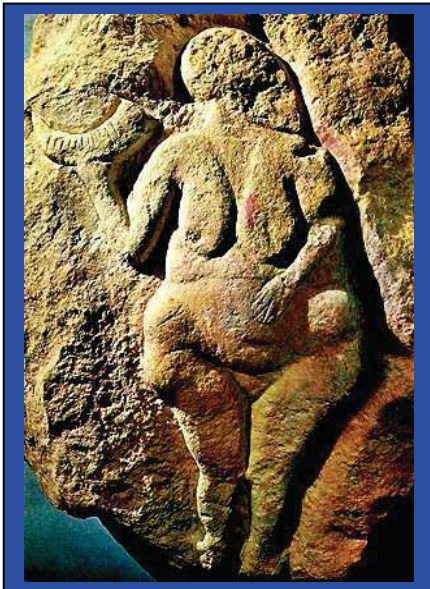

Punta de fletxa (sílex)

- a) A pertany al Paleolític i B al Neolític
- b) C i D pertanyen al Neolític
- c) E i F pertanyen a l'Edat dels Metalls
- d) F i A pertanyen al Neolític

15. Els homes i dones prehistòrics van ser uns grans artistes. A continuació tens algunes de les seves obres. ¿Quina o quines de les afirmacions que es fan són correctes? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A

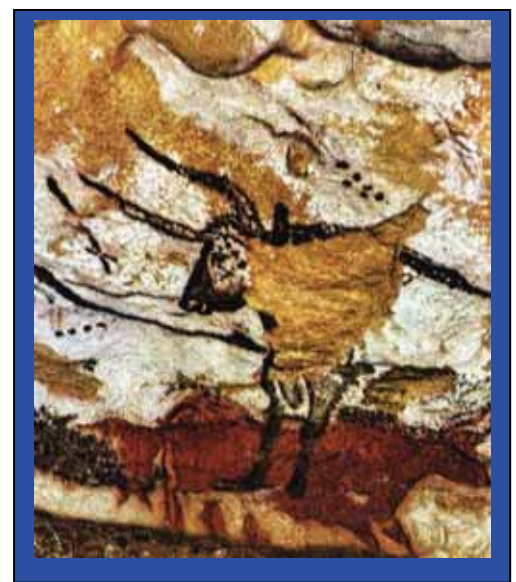
Venus de Lespugue

B

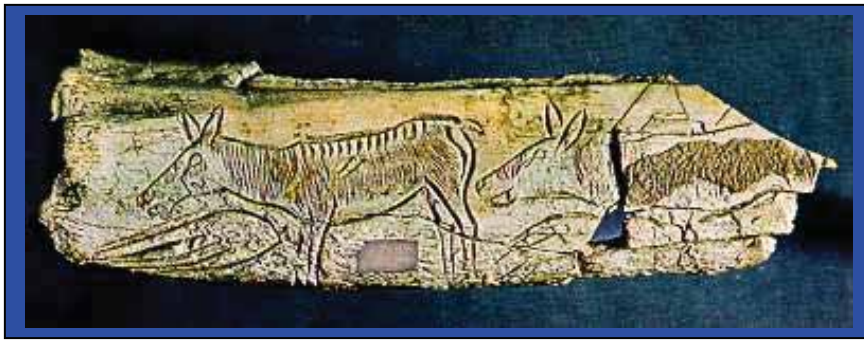
Venus de Wildendorff

C

Toro de la cova de Lascaux

D

Burret de la cova de Le Chaffaud

1. La Venus de Lespugue (A) és un relleu
2. La Venus de Wilendorf (B) és un relleu
3. La Venus de Lespugue (A) és una escultura exempta
4. El burret de Le Chaffaud (D) és una pintura parietal
5. El toro de Lascaux (C) és una pintura parietal
6. El burret de Le Chaffaud (D) és un gravat

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

16. Quina era una de les possibles funcions de les Venus paleolítiques?

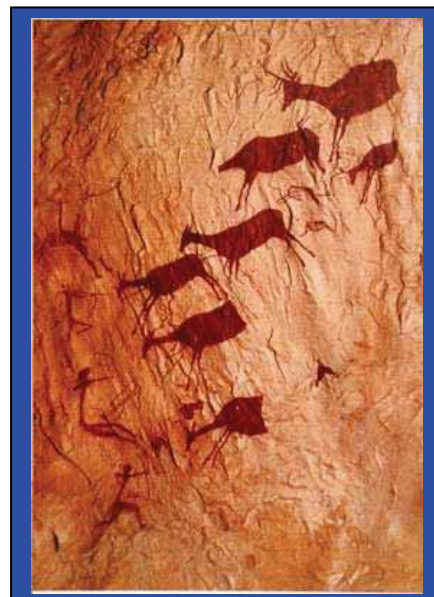
- a) Tenien per finalitat cultes de fertilitat.
- b) Eren recipients fets a mà per a emmagatzemar cereals.
- c) Eren màncacs de destrals de pedra polida utilitzada pels primers agricultors.
- d) Eren figures per decorar l'interior de les coves.

17. Observa ara les següents obres d'art. ¿Quina o quines de les afirmacions són correctes? Tria una de les respostes encapçalades per lletres.

A

B

1. La figura A és monocroma
2. La figura B és policroma
3. La figura A representa animals aïllats
4. La figura B representa una escena de caça

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

18. Quin o quins dels següents enunciats són característiques de les pintures parietals corresponents al Paleolític Superior. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Són pintures realistes
2. Són pintures esquemàtiques
3. Sempre formen escenes
4. Hi apareix la representació humana sovint
5. Poden ser policromes o monocromes
6. Gairebé sempre són representacions d'animals

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

19. Indica quina o quines de les afirmacions que es fan de les obres següents són correctes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A

B

1. Les pintures prehistòriques com les de la figura A solen ser esquemàtiques, sempre monocromes i solen formar escenes col·lectives i van ser pintades a començaments del Neolític.

2. Les pintures prehistòriques com les de la figura B solen ser esquemàtiques, monocromes i solen formar escenes col·lectives.

3. Les pintures prehistòriques com les de la figura A solen ser realistes, policromes o monocromes, representen animals aïllats sense forma escenes i van ser pintades durant el Paleolític.

4. La funció de la pintura A, probablement, era atreure màgicament la caça.

5. Les figures A i B van ser pintades a la mateixa zona i gairebé als mateixos anys.

6. Les pintures semblants a les de la figura A es troben generalment a l'aire lliure, a les entrades dels abrics rocosos

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

20. Digues quina o quines afirmacions sobre la tipologia arquitectònica dels següents monuments megalítics és correcta. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A

B

C

D

- 1. A és un cromlech
- 2. B és una naveta
- 3. C és un menhir
- 4. D és un dolmen

- a) 1, 2
- b) 2,3
- c) 3, 4
- d) 1, 2 i 4

**Base teòrica i
prova objectiva
sobre el tema 3:
*L'Antic Egipte***

TEMA 3: L'ANTIC EGIPTE

Esquema de l'avaluació de correcció objectiva segons programació bàsica				
Pregunta	Contingut	Objectiu de referència	Competència	Dificultat
1	Cronologia del període de l'Antic Egipte	Situar cronològicament el període de la civilització de l'Antic Egipte	Coneixement-informació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix)	Baixa
2	Ubicació geogràfica de la civilització de l'Antic Egipte	Situar geogràficament topònims històrics en mapes	Coneixement-aplicació (l'alumnat dedueix del que observa aplicant coneixements que posseeix)	Mitjana
3	Trets i origen de les civilitzacions dels grans rius.	Enunciar i identificar trets generals de les civilitzacions dels grans rius	Coneixement-informació (l'alumnat identifica enunciats correctes a partir del coneixement que posseeix)	Mitjana
4	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació (l'alumnat estableix relacions entre afirmacions i imatges)	Baixa
5	Idem anterior	Explicar l'origen de la civilització de l'Antic Egipte	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha de deduir informacions d'una font secundària)	Mitjana
6	L'estructura social	Descriure l'estructura social egípcia	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona conceptes amb definicions)	Mitjana
7	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha de relacionar conceptes amb font primària icònica per identificar-la socialment)	Baixa
8	La religió egípcia	Identificar alguns dels déus i dees més importants del panteó egipci així com alguns dels seus mites més importants	Coneixement-informació (l'alumnat identifica en el dibuix els enunciats que s'hi refereixen)	Baixa
9	Trets socials econòmics i culturals de l'Antic Egipte	Enunciar i identificar trets generals de les civilitzacions dels grans rius	Coneixement-aplicació (l'alumnat dedueix conceptes a partir de l'observació de fonts icòniques)	Mitjana
10	L'aparició de l'escriptura a Egipte	<i>Identificar aspectes diversos de la naturalesa de l'escriptura egípcia</i>	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixement que posseeix per identificar un tipus d'escriptura)	Alta

11	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que posseeix per identificar una imatge)	Baixa
12	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que posseeix)	Alta
13	La religió egípcia	Identificar alguns dels déus i dees més importants del panteó egípcia així com alguns dels seus mites més importants	Coneixement-comprensió i aplicació (l'alumnat relaciona conceptes amb definicions a partir del contingut d'una font secundària)	Mitjana
14	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat relaciona el contingut del text amb una imatge per deduir-ne informació rellevant)	Mitjana
15	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat relaciona el contingut del text amb una imatge per deduir-ne informació rellevant)	Alta
16	L'arquitectura egípcia	Caracteritzar i enunciar causes i funcions de les tipologies dels principals monuments arquitectònics egipcis	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que ha de posseir)	Baixa
17	L'arquitectura egípcia	Idem	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes a imatges)	Baixa
18	L'escultura egípcia	Caracteritzar i enunciar causes i funcions de les escultures exemptes, el relleu i la pintura de l'Antic Egipte.	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona imatges amb enunciats que s'hi refereixen activant els coneixements que ja posseeix)	Mitjana
19	L'escultura egípcia	Idem	Coneixement-comprensió (l'alumnat ha de discernir entre diverses afirmacions que ha de deduir d'imatges)	Mitjana
20	La pintura egípcia	Idem	Coneixement-informació (l'alumnat identifica correctament al funció de la pintura egípcia)	Baixa

VOCABULARI HISTÒRIC QUE HAURIA DE QUEDAR FIXAT
PEL QUE FA A LA SIGNIFICACIÓ (EN VERMELL)

Conceptes estructurants i cronològics	Polític	Econòmic i tècnic	Social	Religiós i cultural	Artístic
Edat Antiga Imperi Antic (o Menfita) Imperi Mitjà (o Tebà) Imperi Nou (o Saïta) Mil·lenni Segle Abans de Crist Nil Delta del Nil	Alt Egipte Baix Egipte Memfis Tebas Nomos Nomarca	Falç Aventar Segar Excedent Agricultura Ramaderia Artesania	Nòmada Sedentari Jerarquia social Artesà Pagès o camperol Esclau Militar Escriba Sacerdot Faraó	déu deessa o dea Monoteïsta Politeïsta Escriptura jeroglífica Escriptura demòtica Embalsamar	Tomba Piràmide Mastaba Hipogeu Temple Avinguda dels esfinxs Pilon Peristil Sala hipòstila Santuari Escultura exempta Relleu Funció d'una obra d'art Monocromia Policromia Tema (d'una obra d'art) Realisme Naturalisme Frontalisme

TEMA 3: L'ANTIC EGIPTE

Marca la resposta que consideris correcta amb una **X** damunt del número corresponent del full adjunt En aquest full no hi escriguis res. En acabat retorna'l al professor.

NOMÉS UNA DE LES RESPOSTES ENCAPÇALADES PER LES LLETRES a), b), c), d) ÉS CORRECTA. -----
-----

1. L'antiga civilització egípcia s'estén aproximadament entre:

- a) El 1000 aC i el 476 dC.
- b) El III mil·lenni abans de Crist i el segle I aC.
- c) Entre el 9.000 i el 3.000 aC.
- d) Entre II mil·lenni abans de Crist i el segle I dC.

2. Observa el mapa següent. Quin o quins dels enunciat són correctes?

1. La zona **A** correspon al delta del Nil
2. La zona **B** correspon a l'Alt Egipte
3. La ciutat **C** (Tebes) va ser la capital de l'Imperi Mitjà
4. La ciutat **D** (Memfis) va ser la capital de l'Imperi Antic

- a) 1, 2
- b) 2, 4
- c) 3
- d) 1, 3 i 4

3. Tres dels enunciats següents es refereixen a característiques de la civilització de l'Antic Egipte. Quins? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Existència d'oficis diversos i d'activitat comercial.
2. Concentració d'habitatges a l'entrada de les coves.
3. La religió no hi tenia gaire importància.
4. Economia basada en la caça i la pesca.
5. Concentració de persones i habitatges en ciutats.
6. Existència d'un alt excedent agrari.

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

4. A l'Antic Egipte,

1. Incineraven els morts i n'enterraven les cendres.
2. Hi havia una gran desigualtat social.
3. El faraó tenia un poder absolut.
4. La pagesia era el grup social més nombrós.

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 1, 3
- e) 2, 3 i 4

5. Quina de les següents afirmacions es desprèn d'aquest text?

La raó per la qual Egipte ha jugat un paper fonamental en la història de la civilització ha estat l'existència d'una pròspera agricultura. Els alts rendiments agrícoles egipcis van ser possibles gràcies a la fertilitat de la terra. I, al seu torn, aquesta era deguda al miracle que es repetia cada estiu amb la crescuda del Nil. Així, el Nil era, en realitat, el proveïdor d'aliments per als egipcis.

Adaptat d'Adolf Erman: *Life in Ancient Egypt*

- a) Els alts rendiments agrícoles a l'Antic Egipte es devien al gran comerç del Delta del Nil.
- b) L'antiga civilització egípcia va poder desenvolupar-se gràcies a l'esforç dels seus artesans.
- c) La gran producció agrària de l'Antic Egipte es devia a les pluges abundants.
- d) Sense les crescudes periòdiques del riu Nil l'antiga civilització egípcia no hauria existit.

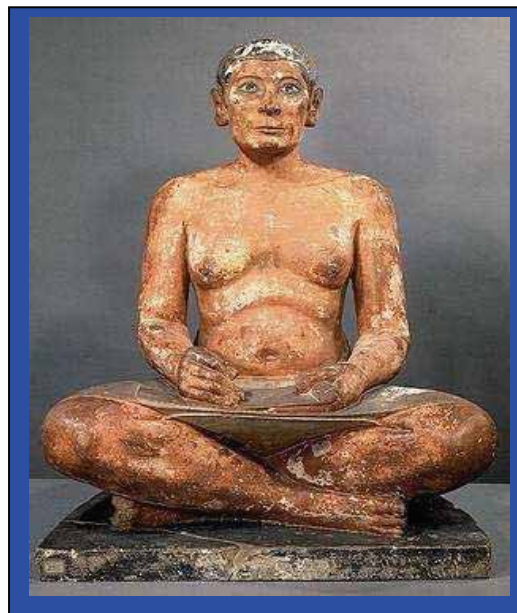
6. Relaciona els nom amb les seves definicions. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A. Faraó	1. Persona que fa amb les mans i eines productes com ceràmica, mobles, armes o teixits.
B. Artesà	2. Persona sagrada que fa d'intermediari entre les divinitats i les persones.
C. Esclau	3. Persona que és propietat d'una altra persona. Poden ser venuts i comprats i no cobraven per la feina que els manaven fer.
D. Sacerdot	4. Mot egipci que vol dir 'casa gran' i es refereix al rei d'Egipte que vivia en una gran palau i era tingut per un déu.
	5. Persona que està sotmesa a un poder polític que no pot elegir.

- a) A4, B1, C3, D2
- b) A4, B2, C3, D5
- c) A2, B1, C5, D3
- d) A3, B2, C4, D1

7. A quina mena de personatge de l'Antic Egipte correspon aquesta escultura?

- a) Un faraó
- b) Un escriba
- c) Un sacerdot
- d) Un artesà

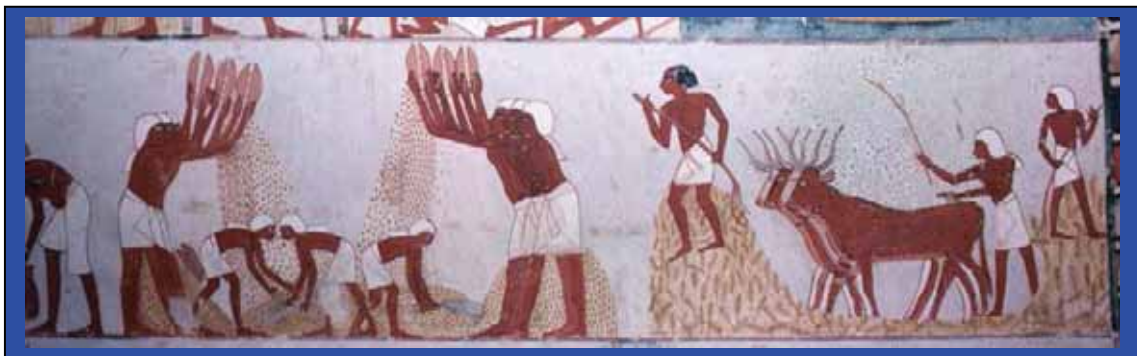
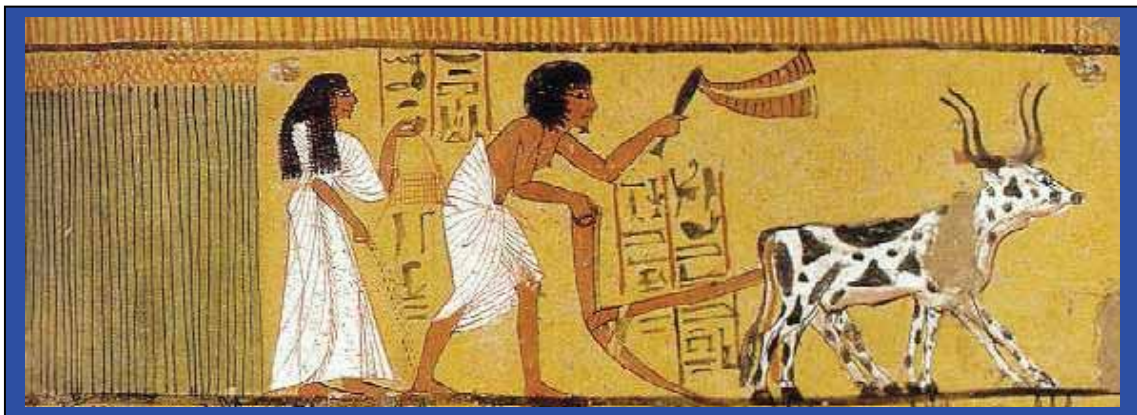

8. ¿Què caracteritzava la religió de l'Antic Egipte? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Era monoteista
2. Era politeista
3. Incineraven els morts
4. Creien una vida d'ultratomba.

- a) 1, 3
- b) 2, 4
- c) 1, 4
- d) 2, 3

9. Els egipcis solien decorar les parets de les tombes amb pintures. ¿Quin o quins dels enunciats es poden desprendre de l'observació d'aquestes fonts?

Pintures de la tomba de Menna

Pintures de la tomba de Haemwesset

A l'Antic Egipte,

1. Es coneixia l'arada per llaurar.
2. S'utilitzaven cavalls com a bèsties de tir.
3. Només els homes eren músics.
4. Tothom vestia llargues túniques de color blanc.
5. Les dones també treballaven al camp.
6. Hi havia dones que eren artistes.

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

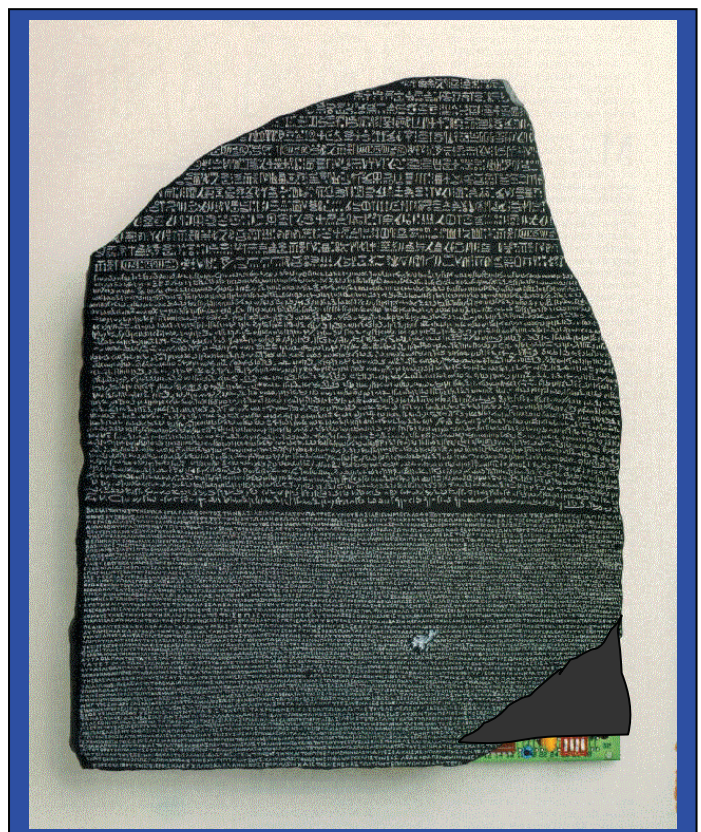
10. La lletra que apareix en aquest papir és:

- a) Demòtica
- b) Jeroglífica
- c) Grega
- d) Desconeguda

11. Aquesta imatge correspon a:

- a) La pedra de Rosetta
- b) Un relleu egipci
- c) El codi de Hammurabi
- d) Un fragment d'una escultura

12. Amb el que contenia aquesta imatge va ser possible:

- a) Demostrar per primera vegada que els egipcis coneixien l'escriptura.
- b) Identificar els faraons de l'imperi Antic.
- c) Conèixer les lleis del codi d'Hammurabi.
- d) Desxifrar els significats de l'escriptura jeroglífica.

13. Llegeix el text següent i respon les preguntes que vénen a continuació.

El déu inicial més important dels egipcis era **Ra**. Els principals descendents de Ra van ser tres germans: **Osiris, Set i Isis**. Osiris era bo i va ensenyar als homes i a les dones l'agricultura i la civilització. Però Set era malvat i no va parar fins a matar el seu germà. El va esquarterar i va escampar les parts del seu cos per tot Egipte. Isis aleshores va plorar tant que les aigües del Nil es van desbordar a causa de les seves llàgrimes. D'aleshores ençà, en memòria d'aquest fet, plorava cada any per fer créixer el Nil.

Isis va buscar arreu d'Egipte les parts del cos d'Osiris, els va ajuntar i els va escalfar amb el seu cos. Osiris va ressuscitar, és a dir va tornar a la vida. Osiris i Isis van tenir un fill: **Horus** que tenia cap de falcó. Horus va passar a regnar el cel i la terra mentre Osiris va passar a ser el jutge dels morts. Set va ser expulsat d'Egipte. De tant en tant enviava un vent sec del desert i tempestes de sorra.

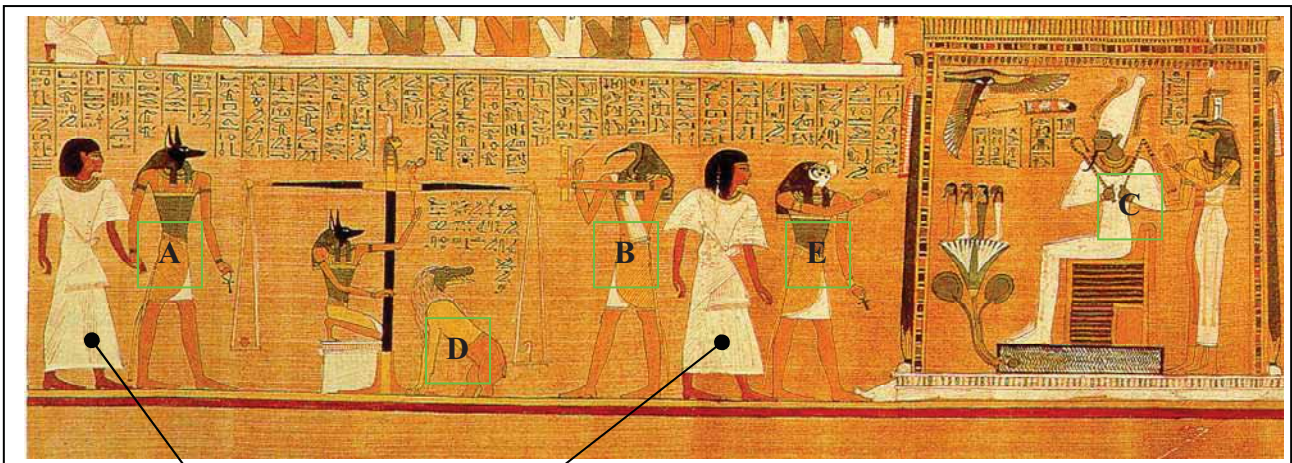
Relaciona els nom dels següents déus i deesses amb la seva funció o definició principal.

A. Isis	1. Déu del món inferior, jutge de les ànimes dels morts
B. Osiris	2. Deessa identificada amb la fertilitat, dona d'Osiris
C. Ra	3. Fill d'Isis, representat sovint amb cara de falcó.
D. Set	4. Déu dels vents i de les tempestes, germà d'Osiris identificat amb la maldat
	5. El principal déu de la religió egípcia, identificat amb el sol.

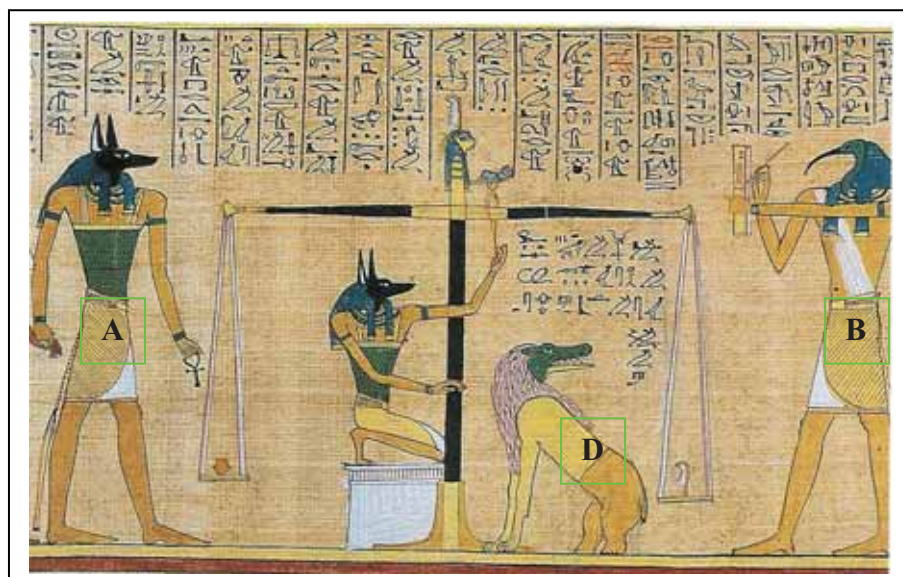
- a) A2, B1, C3, D4
- b) A1, B4, C3, D5
- c) A2, B1, C5, D4
- d) A3, B2, C5, D1

14. Llegeix el text següent i observa les imatges de la pàgina següent. En acabat indica quines afirmacions són certes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Els egipcis creien que quan algú moria la seva ànima o *ka* es presentava davant d'un tribunal presidit per **Osiris**. Primer posaven en el platet d'una balança el cor del difunt i a l'altra una ploma de Maat, dea de la justícia. El déu **Anubis**, amb cara de xacal, vigilava la balança. El déu **Thot**, amb cara d'esparver, n'escrivia el resultat. Si pesava més la ploma que el cor, això volia dir que el difunt s'havia portat bé en vida. **Horus** duia aleshores l'ànima davant d'Osiris que el deixava passar al *jardí dels joncs*, on vivia per sempre una vida feliç. Si el cor pesava més, aleshores el monstre **Ammit**, sempre a la vora de la balança, se'l menjava i l'ànima del difunt desapareixia per sempre.

[ànima del difunt]

Il·lustració sobre paper del “Llibre dels Morts”. Egipte: 1250 aC. El dibuix de baix reproduïx la part central del dibuix de més amunt. Per això les lletres coincideixen.

1. **A** correspon al déu Osiris.
2. **B** és el déu Thot
3. **E** és Annubis
4. **D** és Ammit

- a) 1, 3
- b) 2, 4
- c) 1, 4
- d) 2, 3

15. En aquesta il·lustració es representa que:

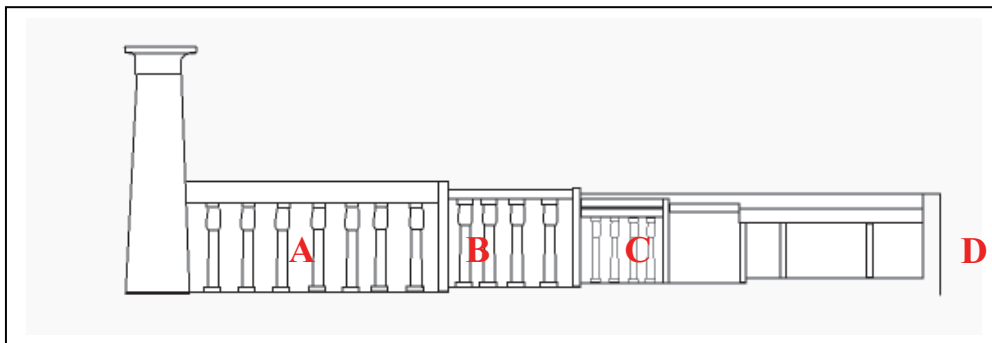
- a) L'ànima del difunt passa la prova de la balança.
- b) L'ànima del difunt no passa la prova de la balança.
- c) Ammit es menja el cor del difunt.
- d) Horus escriu el resultat de la prova de la balança.

16. Els tipus de monuments principals de l'arquitectura egípcia són:

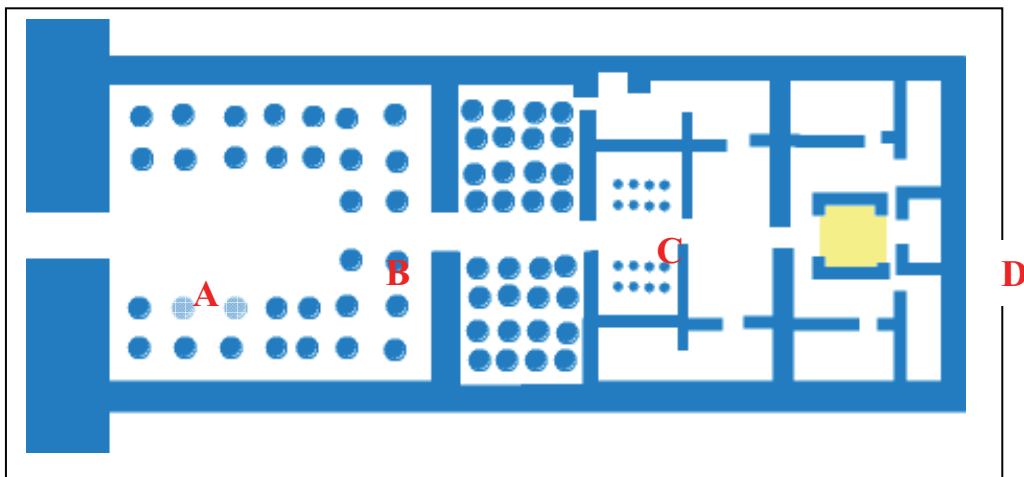
- a) Els palaus i les cases dels sacerdots
- b) La tomba i el temple
- c) Els aqüeductes i les vies de comunicació
- d) Els edificis públics

17. ¿Quins dels enunciats sobre el temple egipci són correctes? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Alçat del temple egipci

Plànol del temple egipci

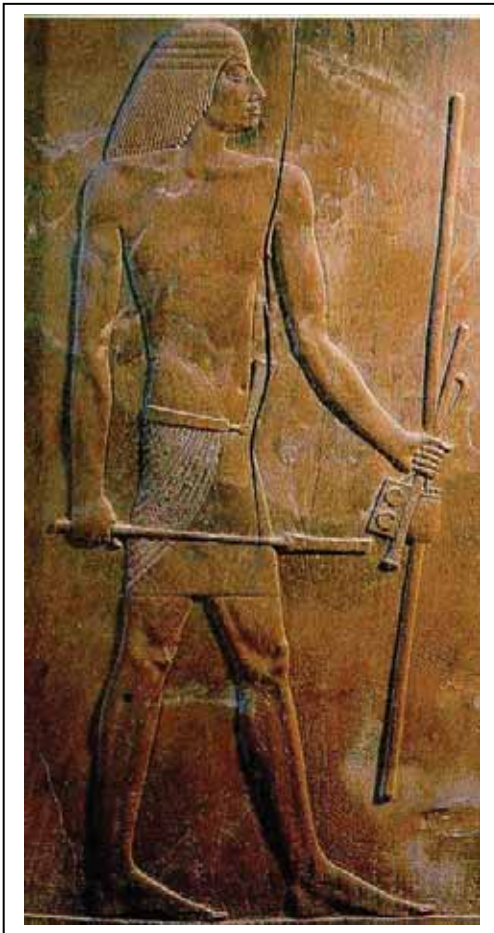

1. **A** és el pylon
2. **B** és el peristil
3. **C** és el santuari
4. **D** és la sala hipòstila

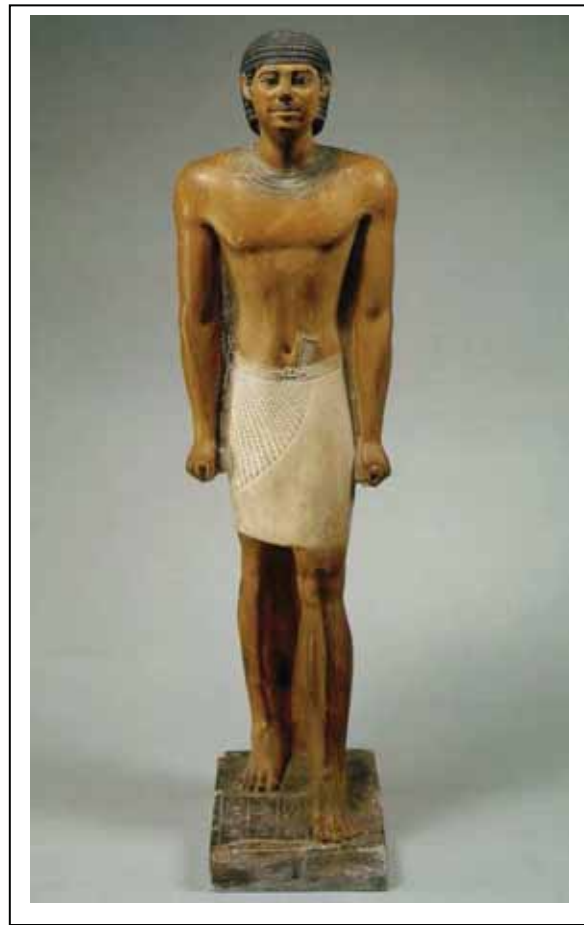
- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

18. Observa les imatges i digues quines de les afirmacions que s'hi refereixen són certes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A

B

1. **A** és un relleu i **B** és una escultura exempta.
2. **A** és una escultura exempta i **B** és un relleu.
3. El relleu és naturalista.
4. L'escultura exempta és monocroma.
5. El relleu té la cara i les cames de perfil.
6. L'escultura exempta es caracteritza pel frontalisme.

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

19. Compara les dues imatges i llegeix els seus peus. ¿Quins dels enunciats són certs?

Estàtua sedent del faraó Kefrén [2558-2533 aC]

Estàtua sedent del faraó Ramsès II [1279-1230 aC]

1. El faraó Kefrén va viure durant el II mil·lenni i Ramsès II durant el I.
2. El faraó Kefrén va viure durant el III mil·lenni i Ramsès II durant el II.
3. Les imatges corresponen a dues escultures exemptes.
4. L'estil de l'escultura va evolucionar poc, gairebé gens, al llarg de la història d'Egipte.
5. Les imatges corresponen a dos relleus.
6. L'estil de les imatges no és frontal.

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 5, 6
- d) 2, 3, 4

20. La funció principal de la pintura egípcia representada a les tombes va ser:

- a) Propagandística
- b) Religiosa
- c) Estètica, és a dir, per fer bonic
- d) Política

**Base teòrica i
prova objectiva
sobre el tema 4:
*Grècia***

TEMA 4: GRÈCIA

Esquema de l'avaluació de correcció objectiva segons programació bàsica				
Pregunta	Contingut	Objectiu de referència	Competència	Dificultat
1	Ubicació geogràfica i topònims claus	Situar geogràficament topònims històrics en mapes	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix i aplicar-los a la localització històrica)	Mitjana
2	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que posseeix)	Baixa
3	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix i aplicar-los a la localització històrica)	Mitjana
4	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que posseeix)	Baixa
5	Cronologia de l'Antiga Grècia	Situar cronològicament les fases i esdeveniments principals de l'Antiga Grècia	Coneixement-informació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix)	Baixa
6	El mite del Minotaure	Identificar alguns personatges i fets del mite del Minotaure i del mite de les pomes d'or.	Coneixement-informació (l'alumnat identifica fets i conceptes que coneix)	Baixa
7	La Ilíada	Resumir el tema de la Ilíada	Coneixement-informació (l'alumnat identifica fets i conceptes que coneix)	Baixa
8	La guerra de Troia	Situar en el temps la guerra de Troia i la seva significació	Coneixement-informació (l'alumnat identifica fets i conceptes que coneix)	Baixa
9	La societat grega	Enunciar trets de la societat grega fent referència a l'esclavisme	Coneixement-aplicació (l'alumnat dedueix conceptes a partir de la lectura d'uan font primària)	Mitjana
10	Idem anterior	<i>Idem anterior</i>	Coneixement-aplicació (l'alumnat dedueix conceptes a partir de la lectura d'uan font primària)	Mitjana
11	La colonització grega dins de la polis arcaica	Situar en un mapa les principals colònies gregues en el Mediterrani	Coneixement-aplicació (l'alumnat activa coneixements que posseeix per identificar topònims en un mapa històric)	Mitjana
12	L'evolució de la polis grega	Caracteritzar l'evolució de la polis grega (amb el model d'Atenes)	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona conceptes amb definicions)	Alta
13	La religió grega	Caracteritzar la religió grega i identificar el nom les divinitats principals.	Coneixement-informació (l'alumnat identifica trets de la religió grega entre diverses afirmacions)	Mitjana

14	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-aplicació (l'alumnat relaciona el contingut d'una font icònica, el Neptú-Posidó de Giambologna amb la personalitat d'una divinitat grega)	Mitjana
15	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona noms de divinitats amb la força del que representa)	Alta
16	L'arquitectura grega	Caracteritzar l'arquitectura grega tot identificant els aspectes dels tres estils.	Coneixement-comprensió (l'alumnat activa coneixements que ha de posseir per relacionar-los amb dibuixos i discernir els estils)	Baixa
17	Idem anterior	Idem	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes d'arquitectura a imatges)	Mitjana
18	Idem anterior	Idem	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes d'arquitectura a imatges)	Mitjana
19	L'escultura grega	Caracteritzar les escultures exemptes del tres períodes (arcaic, clàssic i hel·lenístic)	Coneixement-informació (l'alumnat ha de discernir entre diversos enunciats activant els coneixements que posseeix)	Mitjana
20	Idem anterior	Idem	Coneixement-comprensió (l'alumnat ha de discernir entre diverses afirmacions que ha de deduir d'imatges)	Alta

Vocabulari històric que hauria de quedar fixat
pel que fa a la significació (en vermell)

Conceptes estructurants i cronològics	Polític	Econòmic i tècnic	Social	Religiós i cultural	Artístic
Edat Antiga Mil·lenni Segle Abans de Crist Època clàssica o "clàssic" Micènic Minoic Arcaic Clàssic Hel·lenístic o hel·lenisme	aristocràcia democràcia polis ecclesia	excedent agricultura ramaderia artesania	jerarquia social artesa pagès o camperol esclau colònia	déu deessa o dea monoteista politeista Zeus Posidó Hades Atena Hera Ares Minotaure Iliada Odissea Olimpiada	Temple Escultura exempta Relleu Funció d'una obra d'art tema (d'una obra d'art) dòric, jònic, corinti columna, basa, capitell, fris, cornisa, frontó, arquitrau, triglif, mètopa, realisme naturalisme frontalisme equilibri estètic Partenó Kuros, koré Discòbol
	Geogràfic				
	Atenes Peloponès Creta Macedònia Olimp Troia Parnàs Cnossos Milet Focea Empúries Neàpolis Massàlia				
				Personatges	Artistes
				Pèricles	Fídies Miró Policlet

TEMA 4: GRÈCIA

Marca la resposta que consideris correcta amb una **X** damunt del número corresponent del full adjunt En aquest full no hi escriguis res. En acabat retorna'l al professor.

NOMÉS UNA DE LES RESPOSTES ENCAPÇALADES PER LES LLETRES a), b), c), d) ÉS CORRECTA.

-----

1. Observa el mapa. Quina de les quatre sèries és correcta?

a)	A= Xipre B= Creta C= Peloponès D= Àtica E= Macedònia
b)	A= Creta B= Xipre C= Peloponès D= Àtica E= Macedònia

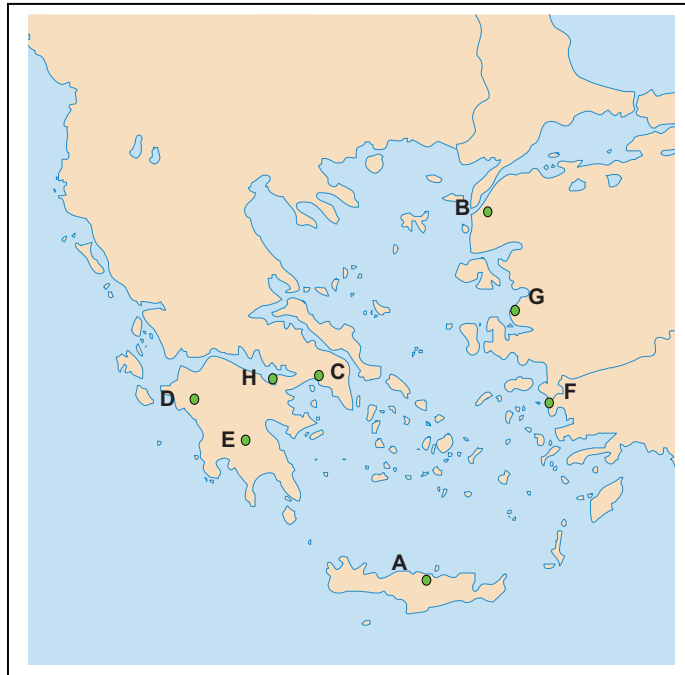
c)	A= Creta B= Peloponès C= Xipre D= Macedònia E= Àtica
d)	A= Peloponès B= Xipre C= Creta D= Macedònia E= Àtica

2. Segons la religió dels grecs en quin indret geogràfic principal habitaven les seves divinitats?

- a) El Parnàs
- b) Citera
- c) L'Olimp
- d) Creta

3. En aquest mapa hi ha algunes de les ciutats més importants de l'Antiga Grècia. ¿Quina és la sèrie correcta?

a)	A= Cnossos B= Atenes C= Troia D= Olímpia E= Milet F= Esparta G= Focea H= Corint
b)	A= Olímpia B= Troia C= Atenes D= Cnossos E= Esparta F= Milet G= Corint H= Focea

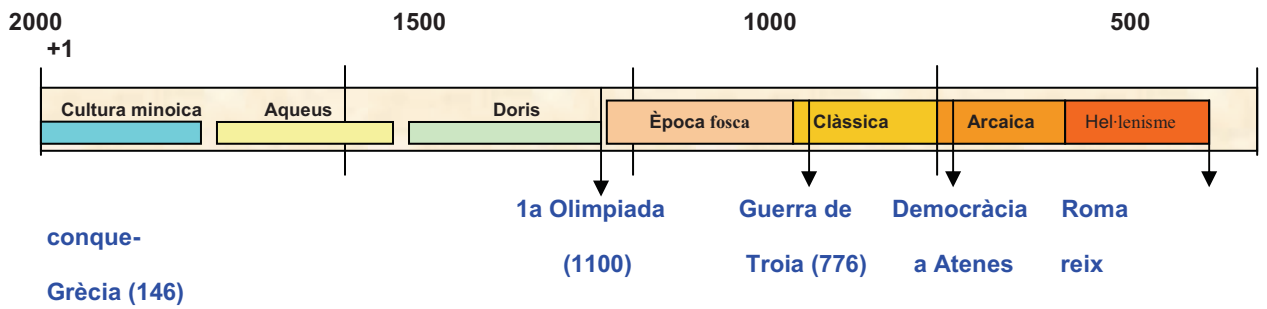
c)	A= Atenes B= Troia C= Cnossos D= Olímpia E= Esparta F= Focea G= Milet H= Corint
d)	A= Cnossos B= Troia C= Atenes D= Olímpia E= Esparta F= Milet G= Focea H= Corint

4. Quina de les ciutats següents era la capital de l'Àtica?

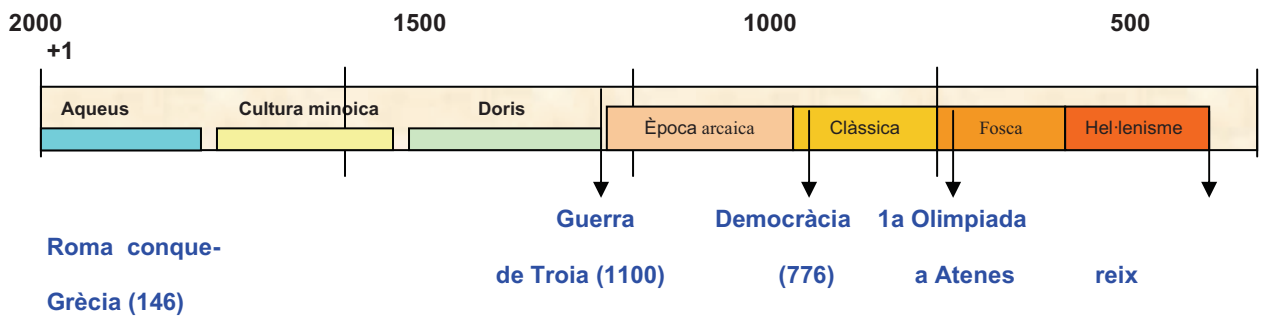
- a) Esparta
- b) Corint
- c) Milet
- d) Atenes

5. Quins dels frisos cronològics següents és el correcte?

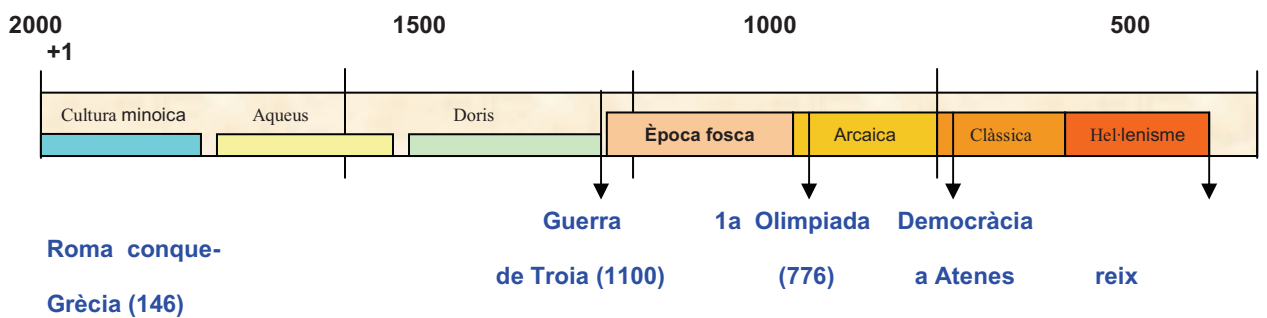
a)

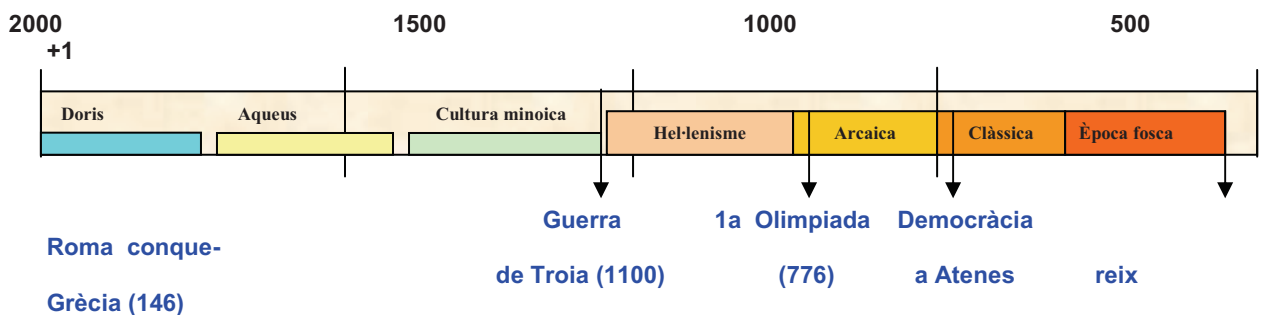
b)

c)

d)

6. Tres dels enunciats següents es refereixen al mite del Minotaure. Quins? Tria una de les opcions encapçalades per lletres

1. El Minotaure era un monstre meitat home meitat brau
2. El Minotaure era un monstre que tenia un sol ull
3. Vivia en un laberint gegant, al palau de Cnossos (Creta)
4. Vivia en una cova
5. El Minotaure va devorar Teseu
6. Teseu va matar el Minotaure i va sortir del laberint seguint un fil

- a) 2, 3, 6
- b) 1, 3, 6
- c) 1, 4, 5
- d) 2, 4, 6

7. Quina de les afirmacions següents indica de forma més exacta què és *La Ilíada*

- a) Poema èpic que narra el viatge de tornada a l'illa d'Ítaca del cabdill Ulisses que havia participat a la guerra de Troia
- b) Poema èpic que narra els darrers moments de la guerra de Troia.
- c) Poema que explica fets i aventures protagonitzades pels déus grecs.
- d) Conte sobre la vida dels déus i herois grecs al Mont Olimp.

8. Segons la tradició grega, quines de les afirmacions següents referides a la guerra de Troia són correctes? Tria una de les opcions encapçalades per lletres

1. Va enfrontar a grecs/aqueus i troians
2. Es pot datar cap al XII aC
3. Va començar quan Paris, fill del rei de Troia, va raptar Helena, esposa del rei aqueu/grec Menelau.
4. Va acabar quan guerrers grecs/aqueus amagats a l'interior d'un enorme cavall de fusta, van destruir la ciutat de Troia

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3,
- d) 1, 2, 3, i 4

9. Quina o quines de les següents afirmacions es desprenen d'aquest text? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Entre les eines n'hi ha d'inanimades i d'animades. L'esclau és un objecte de propietat animat. Si les naus avancessin soles (...) als amos no els caldrien esclaus. Resulta evident que per naturalesa hi ha gent que és lliure i hi ha gent esclava. Existeix una mena d'esclau en virtut d'una llei segons la qual el qui és vençut en la guerra pertany al vencedor.

Aristòtil: *Política*

1. Els esclaus no eren considerats com a persones.
2. Eren homes i dones que eren propietat d'un amo com si fossin coses.
3. Els esclaus eren considerats instruments inanimats.
4. Una de les fonts d'obtenció d'esclaus era la guerra.

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2, 4

10. Llegeix el text següent i indica quines afirmacions correctes se'n poden deduir. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

El poeta Homer a l'Odissea, descriu el palau d'Alcinou, rei dels feacis*

Cinquanta esclaves té Alcínous al seu palau, unes per esclafar el blat amb la mola, i altres, assegudes, que teixeixen teles i fan girar els fusos. Així com els feacis són els més hàbils per dur una ràpida nau per la mar, així ho són les dones per a les arts del teler.

Fora del palau hi ha un gran hort ple d'arbres: pereres i magraners, figueres i verdes oliveres. I allí també hi ha una vinya. Al fons de l'hort hi creixien llegums sempre verds.

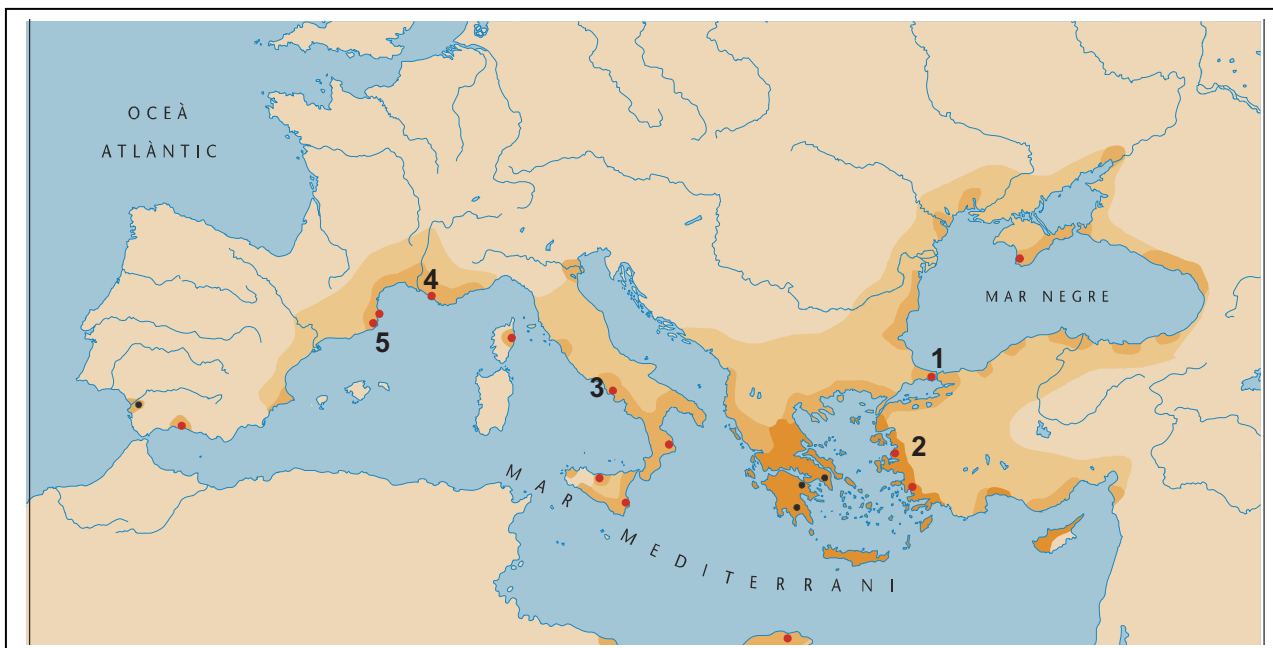
* **Feacis:** era un poble llegendari que en temps remots vivia a la illa grega de Corfú

Els antics grecs:

1. Coneixien el pa
2. Eren bons navegants
3. Cultivaven tomàquets en els horts
4. Eren les dones les que feien els vestits

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

11. Indica quin és el nom correcte de les colònies gregues que corresponen correctament als números del mapa. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

a)	1= Bizanci 2= Focea 3= Neàpolis (Nàpols) 4= Empóron (Empúries) 5= Massàlia (Marsella)
b)	1= Focea 2= Bizanc 3= Massàlia (Marsella) 4= Neàpolis (Nàpols) 5= Empóron (Empúries)

c)	1= Bizanci 2= Focea 3= Neàpolis (Nàpols) 4= Massàlia (Marsella) 5= Empóron (Empúries)
d)	1= Neàpolis (Nàpols) 2= Bizanci 3= Focea 4= Massàlia (Marsella) 5= Empóron (Empúries)

12. Relaciona les característiques de la polis grega d'Atenes amb el període concret al qual corresponen. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A. Polis arcaica	1. Apareix una nova forma de govern anomenada democràcia que permetia tots els homes lliures participar en el govern de la polis.
B. Polis clàssica	2. El govern estava en mans dels grans propietaris agrícoles anomenats "aristoi".
C. Polis hel·lenística	3. Tots els ciutadans es reunien en una assemblea que s'anomenava "Ecclesia". 4. Van desaparèixer les "polis" com a ciutats independents perquè els macedonis van envair Grècia i en van fer un sol estat.

- a) A2, B1, B3, C4
- b) A2, B2, B3, C1
- c) A1, A2, B3, C4
- d) A1, A3, B1, C4

13. Indica quins dels enunciats següents es refereixen a característiques de la religió de la Grècia Antiga. Tria una de les opcions encapçalades per lletres?

1. La religió grega era politeïsta
2. La religió grega era monoteïsta
3. Les divinitats gregues tenien aspecte i comportament humans
4. Els déus i deesses gregues eren immortals

- a) 1, 3
- b) 2, 4
- c) 3
- d) 1, 3, 4

14. Els artistes europeus han representat sovint divinitats gregues en pintures i escultures. ¿A quin déu correspon la següent imatge?

- a) Hades
- b) Zeus
- c) Ares
- d) Posidó

15. Relaciona el nom de les divinitats gregues amb la força de la natura o l'activitat humana que representaven. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A. Posidó	1. Divinitat de la guerra
B. Hermes	2. Divinitat del vi
C. Atena	3. Divinitat de l'amor i de la bellesa
D. Dionís	4. Divinitat de les aigües i del mar
E. Afrodita	5. Divinitat de la saviesa
	6. Divinitat missatgera

- a) A4, B6, C5, D2, E3
- b) A1, B6, C3, D2, E5
- c) A2, B1, C5, D6, E3
- d) A4, B6, C3, D1, E5

16. Observa els següents capitells i digues a quin estil pertanyen. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

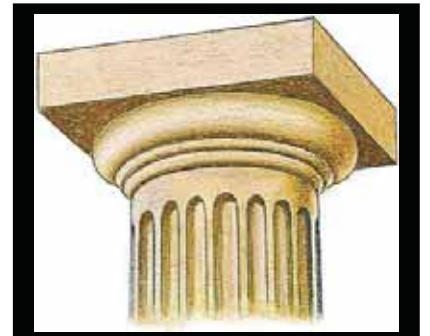
A

B

C

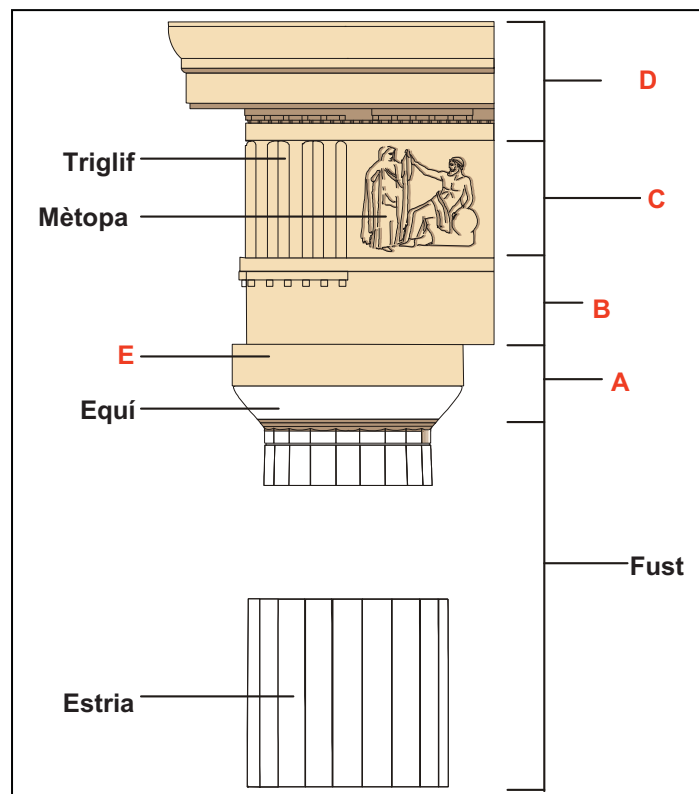

a) A dòric	B jònic	C corinti
b) A jònic	B dòric	C corinti
c) A jònic	B corinti	C dòric
d) A dòric	B corinti	C jònic

17. Observa el dibuix. Indica a quina part d'aquest ordre o estil corresponen les lletres. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

a)	b)
A= Capitell	A= Capitell
B= Fris	B= Arquitrau
C= Arquitrau	C= Fris
D= Àbac	D= Cornisa
E= Cornisa	E= Àbac

c)	d)
A= Àbac	A= Cornisa
B= Capitell	B= Fris
C= Fris	C= Arquitrau
D= Àbac	D= Àbac
E= Cornisa	E= Capitell

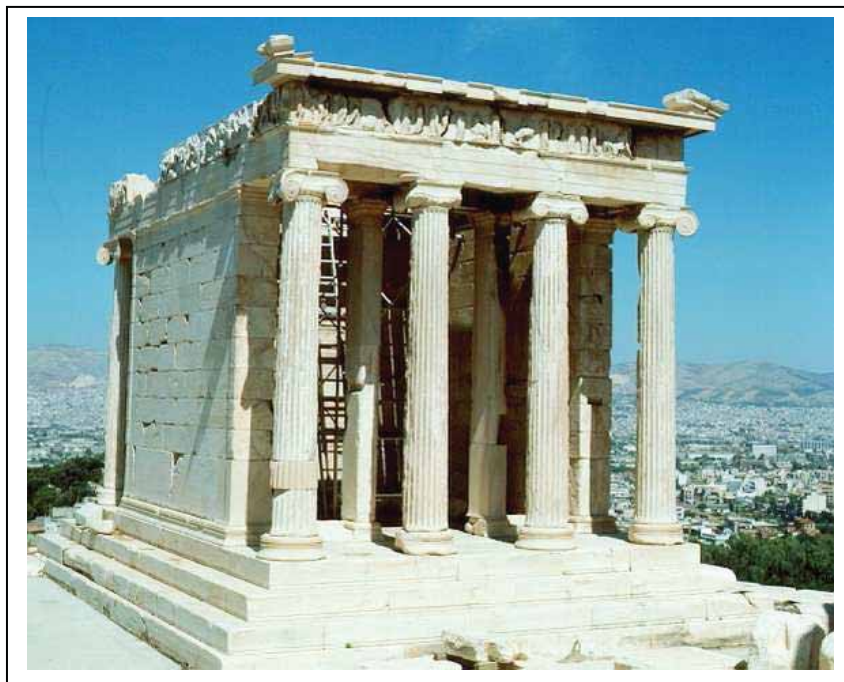

18. Compara les dues imatges i digues quins dels enunciats són correctes. Tria un de les opcions encapçalades per lletres.

IMATGE A

IMATGE B

- a) La imatge A és d'estil dòric i la imatge B és d'estil jònic
- b) La imatge A és d'estil jònic i la imatge B és d'estil dòric
- c) Les dues imatges són d'estil dòric
- d) La imatge A és d'estil dòric i la B d'estil corinti.

19. Quines de les afirmacions sobre l'escultura grega són certes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. A l'època arcaica l'escultura és frontal i rígida
2. A l'època clàssica la figura humana expressa sentiments
3. A l'època clàssica la figura humana és proporcionada i expressa serenitat
4. A l'època hel·lenística la figura humana expressa els sentiments.

- a) 1 i 2
- b) 2 i 4
- c) 3
- d) 1, 3 i 4

20. Observa les tres escultures següents. Ordena-les cronològicament de més antiga a més recent. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A

B

C

- a) A, B, C
- b) C, B, A
- c) C, A, B
- d) B, A, C

**Base teòrica i
prova objectiva
sobre el tema 5:
*Roma***

TEMA 5: ROMA

Esquema de l'avaluació de correcció objectiva segons programació bàsica				
Pregunta	Contingut	Objectiu de referència	Competència	Dificultat
1	Ubicació geogràfica i topònims claus	Situar geogràficament topònims històrics en mapes	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix i aplicar-los a la localització històrica)	Alta
2	Cronologia de l'Antiga Roma	Situar cronològicament les fases i esdeveniments principals de l'Antiga Roma	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que posseeix per identificar el fris cronològic correcte)	Baixa
3	Els etruscs, el mite de Ròmul i Rem, i l'origen de Roma.	Enunciar els elements bàsics del mite de la fundació de Roma	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix i discernir les respostes adequades)	Baixa
4	Cronologia de l'Antiga Roma	Situar cronològicament les fases i esdeveniments principals de l'Antiga Roma	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que posseeix per tal de situar per ordre cronològic correcte els fets esmentats)	Mitjana
5	Estructura social i política de Roma	Descriure l'estructura socio-política romana	Coneixement-informació (l'alumnat ha d'activar coneixements que posseeix)	Mitjana
6	L'expansió de Roma: causes i conseqüències.	Enunciar les causes i les conseqüències de l'expansió de Roma	Coneixement-aplicació l'alumnat identifica causes i conseqüències segons el que coneix)	Mitjana
7	Estructura social i política de Roma	Descriure l'estructura socio-política romana	Coneixement-aplicació (l'alumnat dedueix i identifica idees em fonts primàries textuais)	Mitjana
8	L'expansió de Roma: causes i conseqüències	Enunciar les causes i les conseqüències de l'expansió de Roma	Coneixement-aplicació (l'alumnat identifica fets i conceptes que coneix)	Mitjana
9	Una economia esclavista.	Descriure l'estructura socio-política romana	Coneixement-aplicació (l'alumnat discrimina la resposta correcta a partir del que ja sap)	Baixa
10	Estructura social i política de Roma	Descriure l'estructura socio-política romana	Coneixement-aplicació (l'alumnat dedueix conceptes a partir de la lectura d'una font secundària)	Alta
11	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-comprensió (l'alumnat activa coneixements que posseeix per relacionar conceptes amb definicions)	Mitjana
12	La religió romana	Identificar alguns dels déus i dees més importants del panteó romà	Coneixement-informació (l'alumnat relaciona conceptes amb definicions)	Mitjana
13	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona déus i dees amb la seva funció o atribució mítica)	Mitjana
14	El cristianisme	Situar i identificar els trets essencials del cristianisme	Coneixement-informació (l'alumnat identifica correctament el nom del fundador del cristianisme)	Baixa

15	Idem anterior	Enunciar les raons principals de la persecució del cristianisme	Coneixement-comprensió (l'alumnat identifica les raons principals de la persecució dels cristians)	Alta
16	L'arquitectura romana	Identificar les parts principals de la domus romana amb els seus noms llatins	Coneixement-comprensió (l'alumnat activa coneixements que ha de posseir per relacionar-los amb un dibuix)	Mitjana
17	Idem anterior	Identificar tipologies de l'urbanisme romà	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes d'arquitectura a imatges)	Mitjana
18	Idem anterior	Idem	Coneixement-aplicació (l'alumnat aplica conceptes d'arquitectura a imatges)	Mitjana
19	Idem anterior	Identificar parts de l'estructura arquitectònica d'un edifici històric	Coneixement-aplicació (l'alumnat coineixements que posseeix a imatges)	Mitjana
20	L'escultura romana	Identificar tipologies de formes escultòriques	Coneixement-comprensió (l'alumnat ha de discernir entre diverses afirmacions que ha de deduir d'imatges)	Alta

VOCABULARI HISTÒRIC QUE HAURIA DE QUEDAR FIXAT
PEL QUE FA A LA SIGNIFICACIÓ (EN VERMELL)

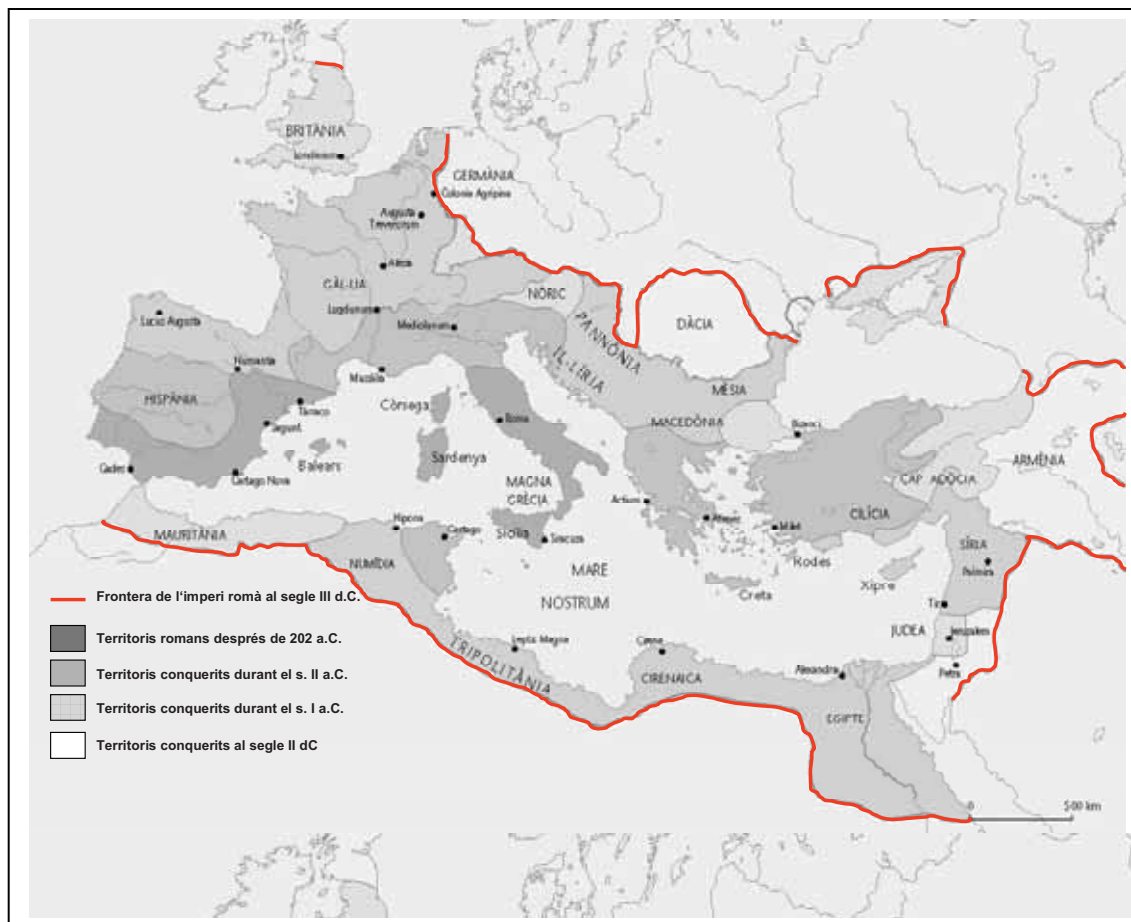
Conceptes estructurants i cronològics	Polític	Econòmic i tècnic	Social	Religiós i cultural	Artístic	
Edat Antiga Mil·lenni Segle Abans de Crist Després de Crist Època clàssica o "clàssic" "Clàssic" (com a adjectiu històric aplicat a la civilització grega i romana en general)	aristocràcia democràcia guerres púniques Senat cònsol pretor edil qüestor comicis curiats comicis centuriats tribuns de la plebs	excedent agricultura ramaderia artesanía trilogia mediterrània	jerarquia social artesà pagès o camperol esclau llibert plebeu patrici colònia romana	déu deessa o dea monoteista politeista Júpiter Neptú Plutó Minerva Mart Jesús	Temple Escultura exempta Relleu Funció d'una obra d'art tema (d'una obra d'art) columna, basa, capitell, Atrium Tablinium Triclinium Impluvium Peristylum vil·la romana insula tabernae aqüeducte amfiteatre circ terma	
	Geogràfic					
	Roma Carthago Carthago Nova Tàrraco Empúries Hispania Britànnia Germània Síria Egipte				Personatges Ròmul Rem Octavi August	

TEMA 5: ROMA

Marca la resposta que consideris correcta amb una **X** damunt del número corresponent del full adjunt En aquest full no hi escrivis res. En acabat retorna'l al professor.

NOMÉS UNA DE LES RESPOSTES ENCAPÇALADES PER LES LLETRES a), b), c), d) ÉS CORRECTA.

1. Observa el mapa de l'expansió de Roma. A partir del que saps digues quina o quines de les afirmacions són correctes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

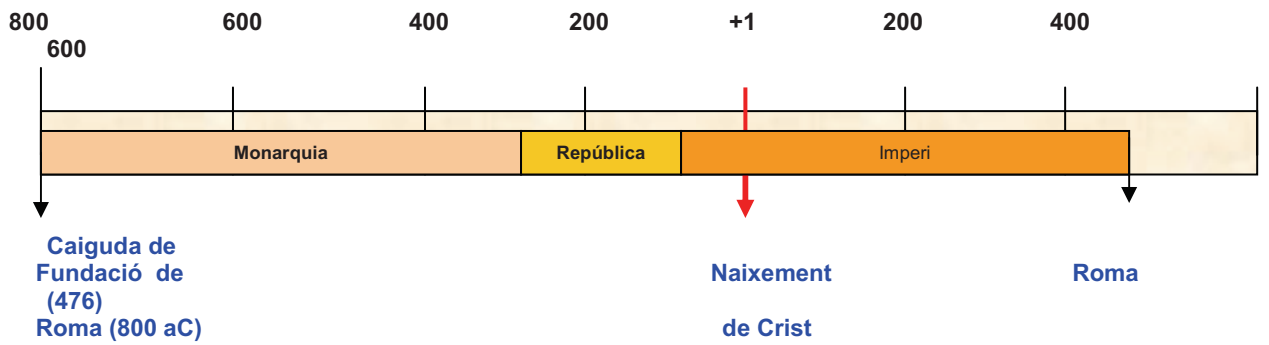

1. Tàrraco i Cartago van ser conquerides durant la segona guerra púnica, a la primera fase de l'expansió romana (finals del segle III a.C).
- 2 La part central d'Hispania va ser conquerida la segona fase de l'expansió romana (segle II a.C.)
3. Dàcia i Armènia van ser conquerides a la tercera fase de l'expansió romana (segle I d.C.)
4. Britannia i Panònia van ser conquerides a l'última fase de l'expansió romana (segle II d.C.)

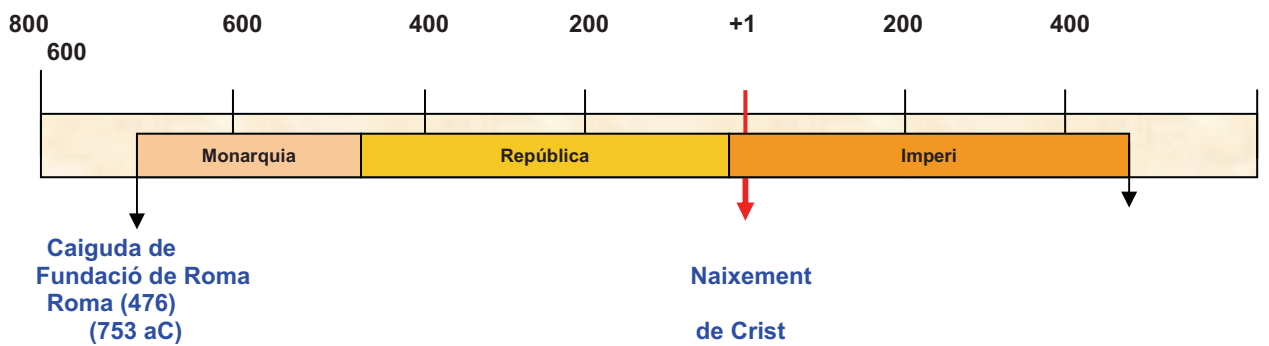
- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2, i 4

2. Quins dels frisos cronològics següents és el correcte?

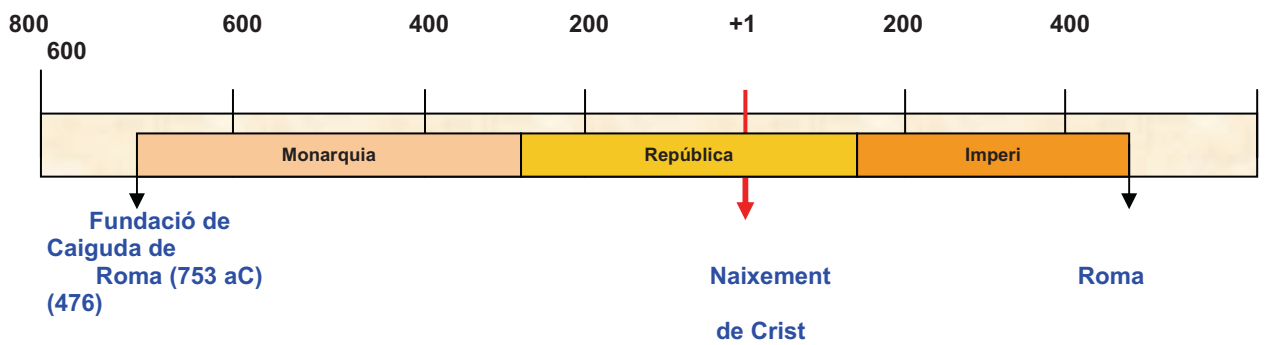
a)

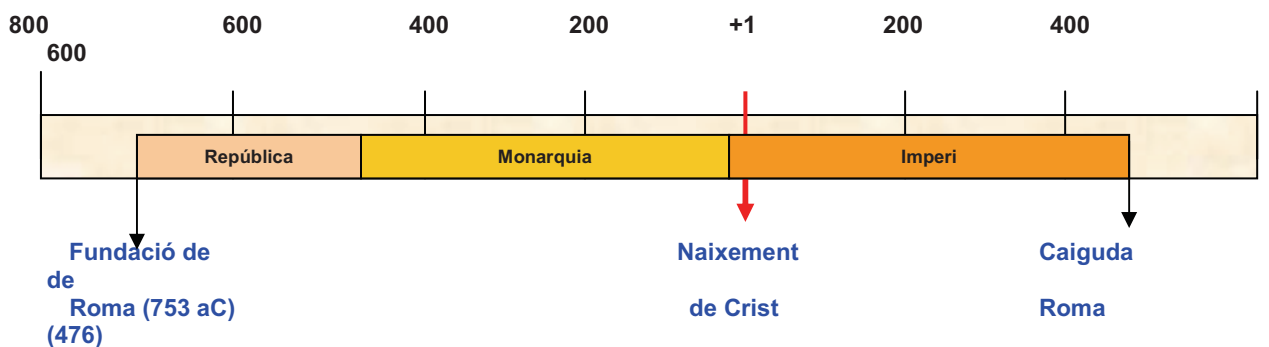
b)

c)

d)

3. Tres dels enunciats següents es refereixen al mite de la Fundació de Roma. Quins? Tria una de les opcions encapçalades per lletres

1. Rea Sílvia va infantar dos bessons, fills del déu Mart: Ròmul i Rem.
2. Ròmul va morir i Rem va ser el primer rei de Roma.
3. Ròmul i Rem van ser abandonats en un cistell riu Tíber avall.
4. Ròmul i Rem, quan es fan fer grans, es van repartir Itàlia i a Ròmul li va tocar el nord.
5. Rem va matar Ròmul i va fugir cap el lloc que després seria Roma.
6. Una lloba va trobar els dos bessons abandonats i els va salvar donant-los de mamar.

- a) 2, 3, 6
- b) 1, 3, 6
- c) 1, 4, 5
- d) 2, 4, 6

4. ¿Quina és l'ordre cronològic correcte dels següents fets? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

- A. Primera Guerra Púnica entre Roma i Cartago
- B. Proclamació del Cristianisme com a religió oficial de l'Imperi Romà
- C. Proclamació d'Octavi August com a primer emperador
- D. Inici de la República

- a) B, A, D, C
- b) A, C, B, D
- c) A, D, C, B
- d) D, A, C, B

5. A quin concepte respon la definició següent: *Membre de les famílies pertanyents a les classes dominants, que gaudia, com a noble, de tots els drets als primers segles de l'Antiga Roma*

- a) plebeu
- b) patrici
- c) pretor
- d) llibert

6. Quina de les següents es pot considerar una causa de l'expansió romana?

- e) Un exèrcit disciplinat i ben organitzat
- f) El gran nombre d'esclaus
- g) Les muralles de les ciutats
- h) La trilogia mediterrània

7. Quina o quines de les següents afirmacions es desprenen d'aquest text? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Sóc Spurius Ligustinus, de la Sabina. El meu pare m'ha deixat una franja de terra al camp, on he nascut. Allí he crescut i hi visc encara avui. Tinc sis fills i dues filles casades; quatre dels meus fills tenen més de disset anys, dos són infants. Vaig ser cridat a les armes pel senat romà. He estat soldat ras durant dos anys i centurió el tercer any a l'exèrcit que ha derrotat Filip V de Macedònia. He combatut a Hispània i a Grècia. Tinc vint-i-nou anys de servei i més de cinquanta anys d'edat.

Tit Livi: Històries

1. El protagonista d'aquesta història és esclau.
2. Spurius Ligustinus devia ser un patrici que pertanyia a les classes dominants.
3. Els petits propietaris pagesos feien el soldat al servei de Roma.
4. Spurius Ligustinus va arribar a manar cent homes dins de l'exèrcit romà.

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2, 4

8. Quin o quins dels següents enuncis es pot o es poden considerar conseqüències de l'expansió romana? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

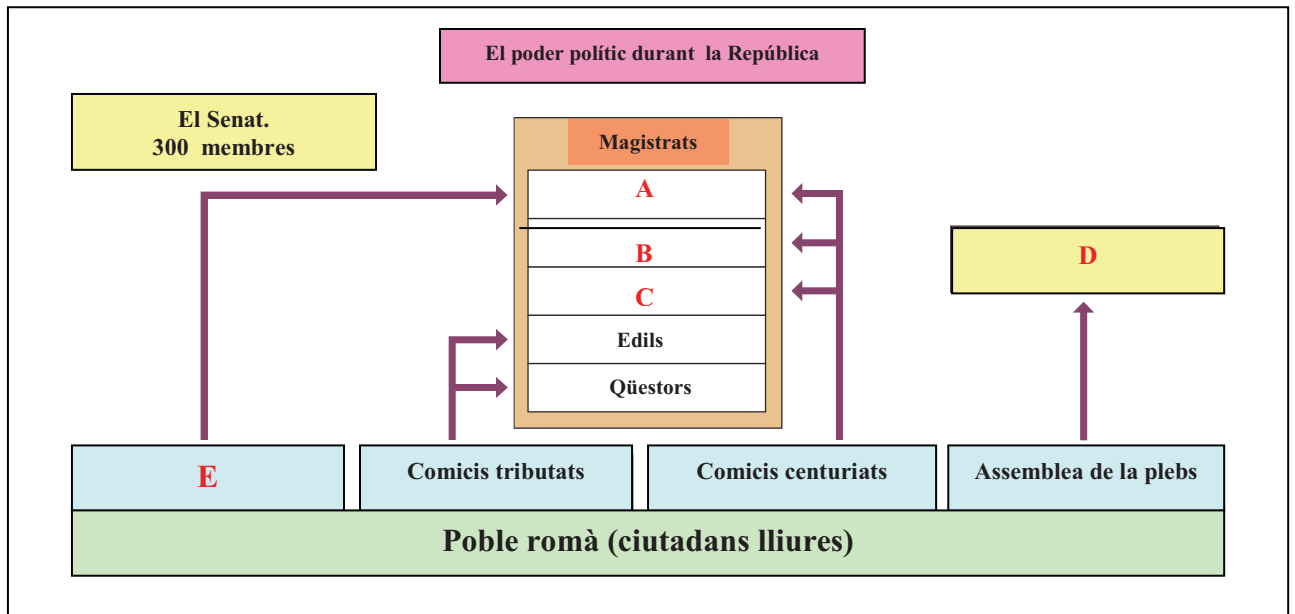
1. A les nacions actuals que van ser ocupades més temps per Roma es parlen llengües derivades del llatí.
2. Els pobles conquerits pels romans van sortir beneficiats de la conquesta perquè van gaudir de molts dels serveis públics de Roma.
3. Els romans es van apoderar de les riqueses dels pobles conquerits i els feien pagar impostos.
4. Els romans van respectar sempre el sistema de govern dels llocs que ocupaven.

- a) 1, 3
- b) 2, 3
- c) 4
- d) 1, 2 i 4

9. Quins d'aquests productes comercialitzaven els romans?

- a) Vi, oli, salaons de peix i blat.
- b) Blat, tomàquets, oli i bacallà.
- c) Oli, kiwis, taronges i salaó de peix.
- d) Patates, tomàquets, oli i anxoves

10. Observa l'organigrama i indica els enunciats correctes que es corresponen a les majúscules de les caselles. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Els comicis curiats (E) eren escollits pel poble romà.
2. Els comicis curiats (E) i els comicis centuriats elegien els cònsols (A)
3. L'Assemblea de la plebs elegia els tribuns de la plebs (D)
4. Els comicis centuriats elegien els pretors (B) i els censors (C)

- a) 1, 2
- b) 2, 3
- c) 4
- d) 1, 2, 3 i 4

11. Relaciona els càrrecs polítics de Roma amb la seva definició correcta.

A. Cònsols B. Pretors C. Qüestors D. Edils	1. Elaboraven el cens dels ciutadans i administraven el pressupost públic 2. Eren els Caps de l'Estat i de l'exèrcit durant un any. 3. Eren els encarregats de cobrar els impostos 4. Eren els encarregats d'administrar la ciutat i els seus serveis públics 5. Eren els encarregats d'administrar justícia

- a) A2, B1, C3, D5
- b) A1, B5, C2, D4
- c) A2, B5, C3, D4
- d) A3, B5, C4, D2

12. Els romans van identificar les seves divinitats a les gregues. Quina o quins dels següents enunciats és cert? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

7. El déu principal era Júpiter (equivalent al Zeus dels grecs)
8. La divinitat dels inferns era Mart (equivalent a l'Ares dels grecs)
9. Neptú era el déu del mar (equivalent al Posidó dels grecs)
10. Venus era la dea de l'amor (equivalent a l'Afrodita dels grecs)

- e) 1, 2
- f) 2, 4
- g) 3
- h) 1, 3, 4

13. Relaciona el nom de les divinitats romanes amb la força de la natura o l'activitat humana que representaven. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A. Neptú	1. Divinitat de la guerra
B. Mercuri	2. Divinitat del vi
C. Minerva	3. Divinitat de l'amor i de la bellesa
D. Baccus	4. Divinitat de les aigües i del mar
E. Venus	5. Divinitat de la saviesa
	6. Divinitat missatgera

- e) A4, B6, C5, D2, E3
- f) A1, B6, C3, D2, E5
- g) A2, B1, C5, D6, E3
- h) A4, B6, C3, D1, E5

14. Durant el regnat d'Octavi August va néixer a Palestina el fundador del cristianisme. Es deia:

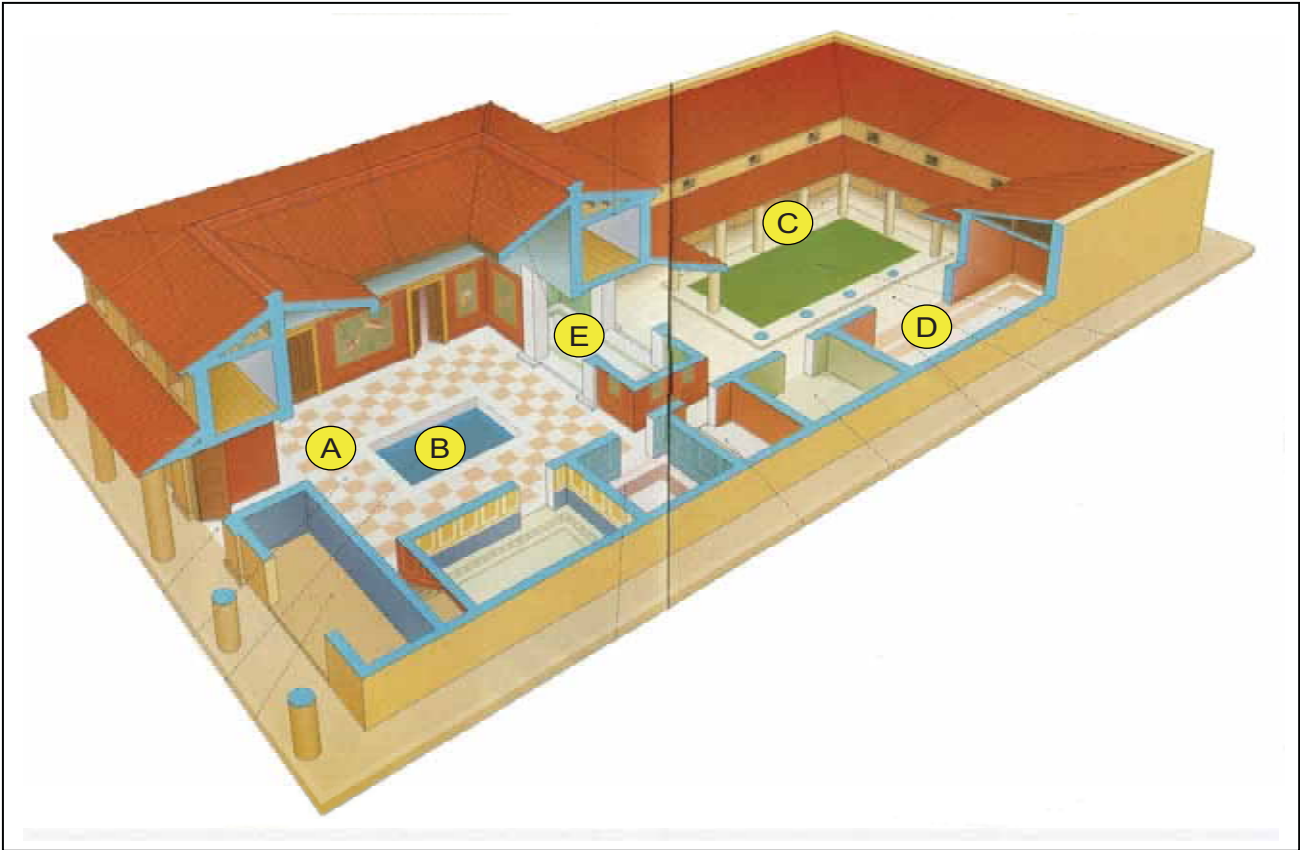
- a) Mahoma
- b) Buda
- c) Jesús
- d) Isaies

15. Per quin o quins motius els romans van perseguir els cristians fins el segle IV? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. Els romans eren intolerants en qüestions religioses i mai no acceptaven divinitats noves.
2. Els cristians es negaven a adorar els déus romans i, en concret, l'estàtua divinitzada de l'emperador.
3. Els primers cristians defensaven la igualtat de les persones davant Déu i això posava en crisi el sistema d'esclaus.
4. Molts cristians eren d'origen jueu i els romans els odiaven per motius racials.

- a) 1, 2
- b) 2, 3,
- c) 4
- d) 1, 3, 4

16. Indica a quina part de la casa romana corresponen les lletres. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A	1. Atrium
B	2. Tablinum
C	3. Triclinium
D	4. Impluvium
E	5. Peristylum

- a) A1, B2, C5, D4, E3
- b) A3, B4, C1, D5, E2
- c) A2, B5, C4, D1, E3
- d) A1, B4, C5, D3, E2

17. Relaciona el concepte amb la seva definició correcta. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A. Insula	1. Casa propietat d'una família
B. Domus	2. Pisos de lloguer
C. Tabernae	3. Espai utilitzat com a botiga o magatzems que donaven al carrer
D. Villa	4. Residència dels romans acomodats, sovint situada al camp
	5. Plaça on se situava el mercat

- a) A1, B4, C2, D3
- b) A2, B1, C3, D4
- c) A5, B1, C3, D2
- d) A2, B1, C3, D5

18. Indica a quina tipologia arquitectònica romana correspon cada imatge. Tria una de les opcions encapçalades per lletres

A

B

C

D

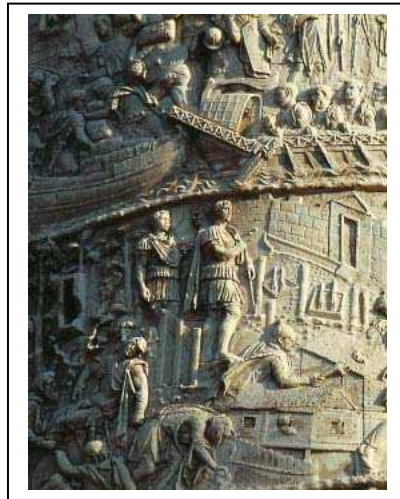

1. A és una terma
2. B és un amfiteatre
3. C és un aqüeducte
4. D és un teatre

- a) 1, 2
- b) 2, 4
- c) 3
- d) 1, 3, 4

19. La columna trajana té una part totalment decorada. ¿Quina és?

- a) el fust
- b) el pedestal
- c) el capitell
- d) la basa

Detall de la columna trajana

Columna trajana (Roma)

20. Indica quina o quina de les afirmacions següents és certa respecte de les imatges.

- 1) La imatge A és un retrat o bust
- 2) La imatge B és una estàtua eqüestre
- 3) La imatge C és un relleu
- 4) la imatge D és una escultura exempta

- a) 1 i 2
- b) 3 i 4
- c) 3
- d) 1 i 4

**Base teòrica i
prova objectiva
sobre el tema 6:
*Roma a Catalunya***

TEMA 6: ROMA A CATALUNYA

Esquema de l'avaluació de correcció objectiva segons programació bàsica				
Pregunta	Contingut	Objectiu de referència	Competència	Dificultat
1	L'espai català abans de l'arribada dels Romans. Íbers, fenicis i grecs	Identificar els ibers com el primer poble històric de l'actual espai català	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha deduir conceptes a partir d'un text)	Mitjana
2	Idem anterior	Identificar els pobles que habitaven l'espai actual català abans de l'arribada dels romans sobre un mapa mut.	Coneixement-comprensió (l'alumnat activa coneixements que posseeix per relacionar topònims amb espais al mapa)	Alta
3	La cultura ibèrica	Caracteritzar alguns aspectes de la cultura ibèrica	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha d'activar coneixements que per deduir aspectes d'una font textual)	Mitjana
4	L'espai català abans de l'arribada dels Romans. Íbers, fenicis i grecs	Reconèixer l'existència de grecs i fenicis abans de l'arribada dels romans a l'espai català	Coneixement-informació (l'alumnat activa coneixements que posseeix per tal discriminar correctament la resposta.	Baixa
5	Idem anterior	Descriure l'estructura de la ciutat d'Empúries	Coneixement-aplicació (l'alumnat ha relacionar conceptes amb definicions)	Mitjana
6	La cronologia bàsica de l'estada de Roma a Catalunya	Identificar dates clau a partir d'un fris cronològic	Coneixement-informació l'alumnat identifica correctament dates i períodes segons el que coneix)	Mitjana
7	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació (l'alumnat identificar la data correcta)	Baixa
8	Idem anterior	Idem anterior	Idem anterior	Baixa
9	L'ocupació d'Hispania: les causes.	Descriure el contingut d'un mapa històric identificant-hi la causa de l'arribada dels romans a Catalunya	Coneixement-aplicació (l'alumnat identifica la resposta correcta a partir de la lectura d'un mapa històric)	Mitjana
10	Idem anterior	Enunciar i identificar les causes de l'entrada dels romans a la Península	Coneixement-informació (l'alumnat identifica causes entre diversos enunciats)	Mitjana
11	La resistència dels ibers a l'ocupació romana	Identificar Indíbil i Mandoni	Coneixement-informació (l'alumnat identifica la resposta correcta entre diversos enunciats)	Baixa
12	La romanització	Exposar el concepte de romanització i posar-ne exemples	Coneixement-informació (l'alumnat identifica els aspectes que es poden relacionar amb el concepte d'aculturació)	Mitjana
13	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-informació (Idem anterior)	Alta

14	Idem anterior	Identificar les parts principals de les ciutats romanes	Coneixement-aplicació (l'alumnat identifica correctament les parts principals del disseny d'una ciutat romana)	Mitjana
15	Idem anterior	Idem anterior	Coneixement-comprensió (l'alumnat relaciona conceptes amb la seva definició correcta)	Alta
16	Idem anterior	Identificar en un mapa les divisions provincials romanes de Dioclecià	Coneixement-comprensió (l'alumnat activa coneixements que ha de posseir per relacionar-los amb un mapa històric)	Mitjana
17	Idem anterior	Idem anterior (referit a les capitals)	Idem anterior	Mitjana
18	Idem anterior	Identificar les ciutats fundades pels romans i les vies principals de comunicació	Idem anterior	Mitjana
19	El cristianisme a Catalunya	Identificar personatges cristians importants en les inicis de la cristianització de Catalunya	Coneixement-informació (l'alumnat identifica un enunciat correcte a partir del que ja sap)	Baixa
20	La romanització del territori català	Exposar els fets que reflecteixen millor la romanització de la societat del territori català	Coneixement-informació (l'alumnat ha de discernir entre diverses afirmacions a partir del que ja sap=	Mitjana

VOCABULARI HISTÒRIC QUE HAURIA DE QUEDAR FIXAT
PEL QUE FA A LA SIGNIFICACIÓ (EN VERMELL)

Conceptes estructurants i cronològics	Polític	Econòmic i tècnic	Social	Religiós i cultural	Artístic
Edat Antiga Mil·lenni Segle Abans de Crist Després de Crist Època clàssica o “clàssic” “Clàssic” (com a adjectiu històric aplicat a la civilització grega i romana en general)	aristocràcia guerres púniques íbers fenicis grecs Laietans Cosseteans Bergistans Ilergets Ausetans	excedent agricultura ramaderia artesania trilogia mediterrània Cardo Decumanus Àgora Fòrum	jerarquia social artesà pagès o camperol esclau Ilibert romanització aculturació colònia romana	déu deessa o dea monoteïsta politeïsta Jesús Cristianisme	temple escultura exempta relleu funció d'una obra d'art tema (d'una obra d'art) vil·la romana aqüeducte amfiteatre circ terma
	Geogràfic				
	Roma Carthago Carthago Nova Tàrraco Empúries Bàrcino Iluro Gerunda Ilerda Dertosa Hispania Tarraconense Cartaginense Baetica Lusitània Gallaecia Emerita Augusta Bràccara Còrduva			Personatges Indibil Mandoni Fructuós	

TEMA 6: ROMA A CATALUNYA.

1. Llegeix el text següent i digues quina o quines de les afirmacions se'n desprenen. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Ibèria és el nom amb què els antics grecs designaven la costa mediterrània de la península Ibèrica. Els *ibers* van ser, doncs, els primers habitants coneguts que poblaven Catalunya des del segle VII aC. Es tractava de grups tribals que van habitar l'espai català durant 600 anys. No formaven un conjunt polític unificat com ho era Roma. Però compartien una mateixa cultura. Per exemple enterraven els morts de la mateixa manera o tenien una llengua comuna.

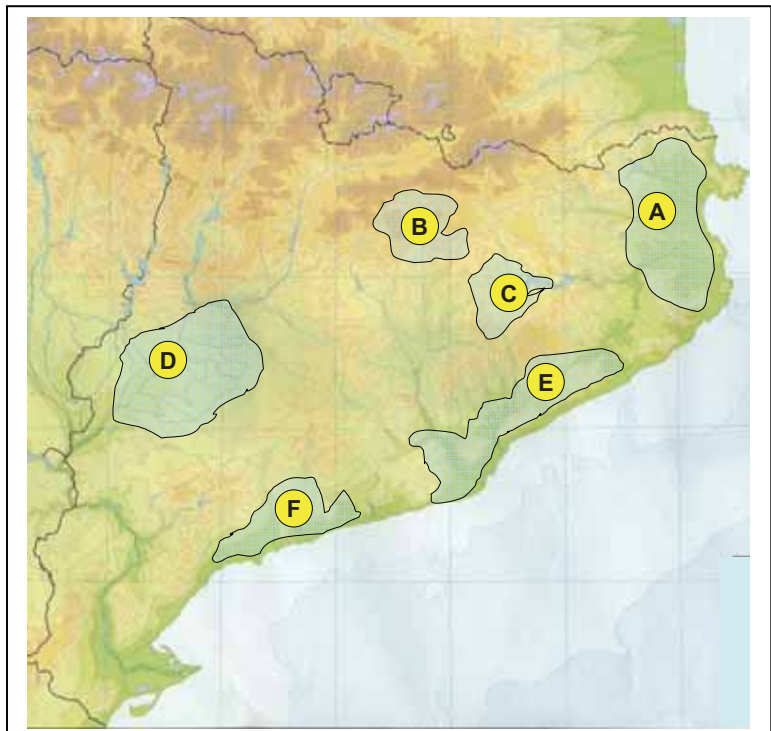
- 1.El conjunt de tribus ibèriques són el primer poble històric dels que han habitat l'espai català.
- 2.Les tribus d'ibers poblaven, a més de Catalunya, l'espai actual de València, Múrcia i Andalusia.
- 3.Les tribus ibèriques tenien autonomia però obeïen totes els mateixos cabdills del poblat d'Ilerda.
4. La història pròpiament dita comença a Catalunya als voltants de l'any 600 aC.

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

2. Observa el mapa de Catalunya on s'han representat aproximadament les zones ocupades per les principals tribus ibèriques. Indica quina és la sèrie correcta.

A	1. Ausetans
B	2. Bergistans
C	3. Cossetans
D	4. Ilergets
E	5. Indigets
F	6. Laietans

- a) A5, B2, C1, D4, E6, F3
- b) A5, B2, C4, D1, E6, F3
- c) A2, B5, C1, D3, E4, F6
- d) A1, B3, C2, D6, E5, F4

3. Llegeix el text següent i digues quina o quines afirmacions se'n desprenen. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

Els ibers practicaven l'agricultura (cultivaven ordi, blat, pèsols, llenties, veces...) i la ramaderia. De la llana que obtenien de les ovelles en feien teixits. D'això se n'ocupaven les dones.

Disposaven, a més, d'una tecnologia del ferro molt desenvolupada (tenien aixades, espases, ganivets, grapes per unir bigues, etc.). Aquestes activitats econòmiques van ser molt productives i els van permetre tenir excedents que podien intercanviar. La prova està en el fet que van ser els primers habitants de Catalunya que van encunyar moneda.

1. Els ibers practicaven activitats econòmiques del sector primari.
2. Els ibers practicaven l'artesanía i el comerç.
3. Els ibers intercanviaven productes mitjançant el troc.
4. Els ibers s'abrigaven amb vestits de cotó.

- a) 1, 2
- b) 3, 4
- c) 3
- d) 1, 2 i 4

4. A més dels ibers, ¿quins altres pobles de l'àmbit mediterrani hi havia a Catalunya abans de l'arribada dels romans?

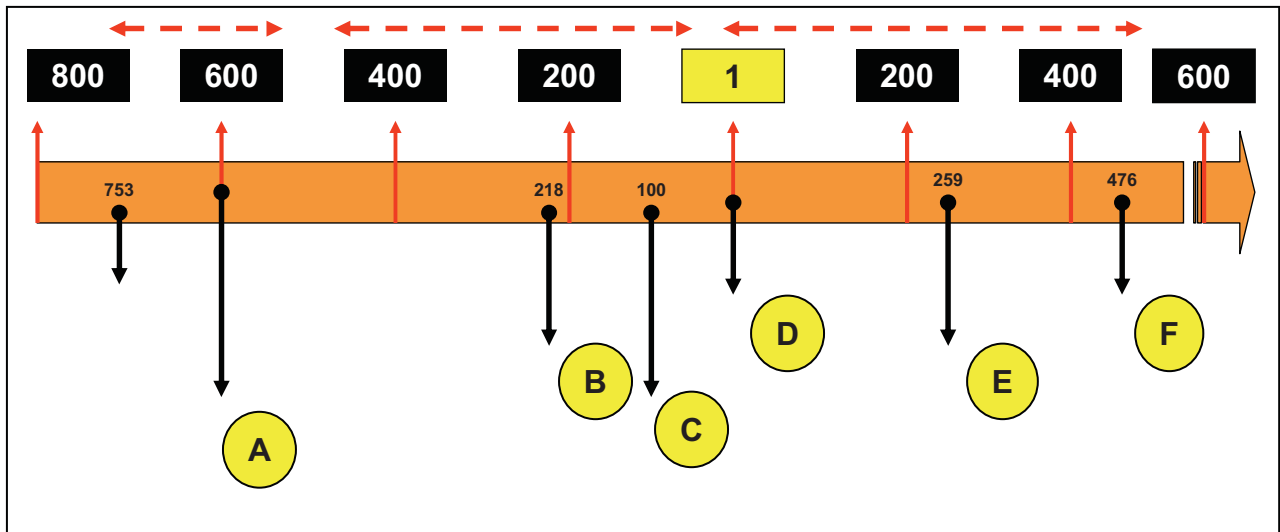
- a) Musulmans
- b) Francs
- c) Fenicis i grecs
- d) Egipcis i assiris

5. Relaciona els noms de l'esquerra amb la seva definició. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A. Empúries	1. Ciutat antiga, construïda en un illot.
B. Palaiàpolis	2. Colònia grega; el seu nom vol dir mercat.
C. Neàpolis	3. Plaça pública.
D. Àgora	4. Ciutat nova construïda en terra ferma
	5. Port on es desenvolupava el comerç

- a) A1, B2, C4, D5
- b) A2, B1, C4, D3
- c) A2, B1, C4, D5
- d) A1, B5, C4, D3

6) Fixa't en aquest fris cronològic i indica quines són les respostes correctes. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. **A:** Data aproximada de la fundació d'Empúries pels grecs. Inici històric dels ibers.
2. **B:** Els romans desembarquen a Tarraco. Comença l'ocupació romana de Catalunya
3. **C:** Inici del procés de romanització. La cultura ibèrica va sent substituïda per la romana.
4. **D:** Inici de la penetració cristiana de Catalunya
5. **E:** Martiri de Sant Fructuós a Tarragona, una de les primeres dades de la presència cristiana a Catalunya
6. **F:** La religió cristiana és declarada religió oficial a la zona dominada pels romans.

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 3, 5
- d) 2, 4, 6

7. ¿Quin és el període exacte de la presència de Roma a Catalunya?

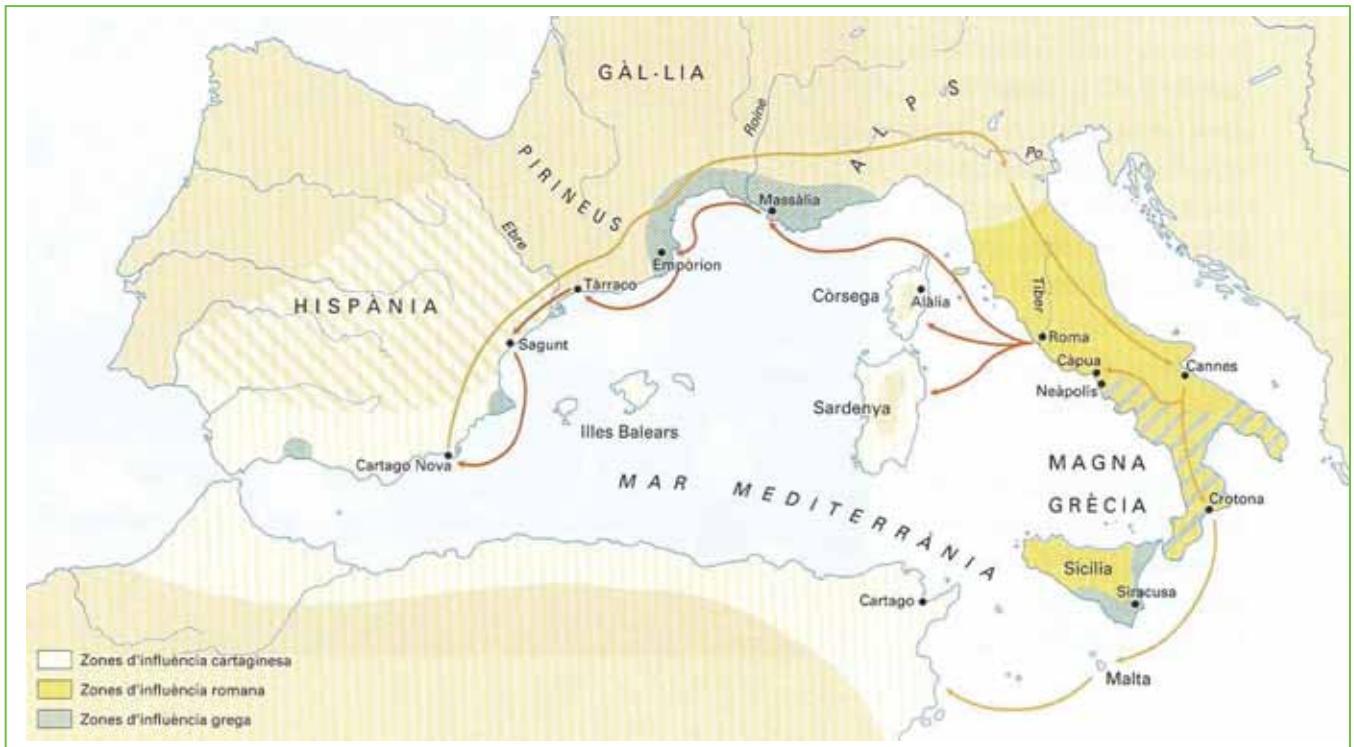
- a) Des del 100 aC fins el 476 dC
- b) Des del 218 aC fins el 476 dC
- c) Des del 218 aC fins el 259 dC
- d) Des del 100 aC fins el 259 dC

8. Quan i per on van entrar els romans a Catalunya?

- a) A finals del segle III aC per Tàrraco
- b) A començaments del segle II aC per Empúries
- c) A començaments del segle IV aC per Roses
- d) A finals del segle III aC per Empúries

9. Observa el mapa. ¿De què t'informa?

- a) De l'establiment de les relacions comercials entre romans, ibers i cartaginesos.
- b) De les rutes de comunicació marítima i terrestre en el Mediterrani occidental i el seu voltant.
- c) De la primera fase de la segona guerra entre romans i cartaginesos.
- d) De la fundació de colònies romanes a la costa de la península Ibèrica.

10. Quina va ser la causa principal de l'arribada dels romans a Catalunya?

- a) L'establiment de relacions comercials amb els ibers.
- b) El conflicte bèl·lic entre Roma i Grècia
- c) L'establiment de colònies a la costa mediterrània
- d) L'enfrontament bèl·lic entre Roma i Cartago

11. ¿Quin dels enunciats següents es refereixen a Indíbil i Mandoni?

- a) Van ser dos reietons o cabdills indigets aliats dels romans.
- b) Van ser dos cònsols romans que van ocupar la zona actual de Lleida.
- c) Van ser dos cabdills ilergets que van pactar amb els romans l'ocupació del seu territori.
- d) Van ser dos cabdills ilergets que van oposar una forta resistència als romans.

12. Quin dels següents conceptes es correspon amb la següent definició: "el canvi de cultura dels ibers com a conseqüència del seu contacte i submissió als romans".

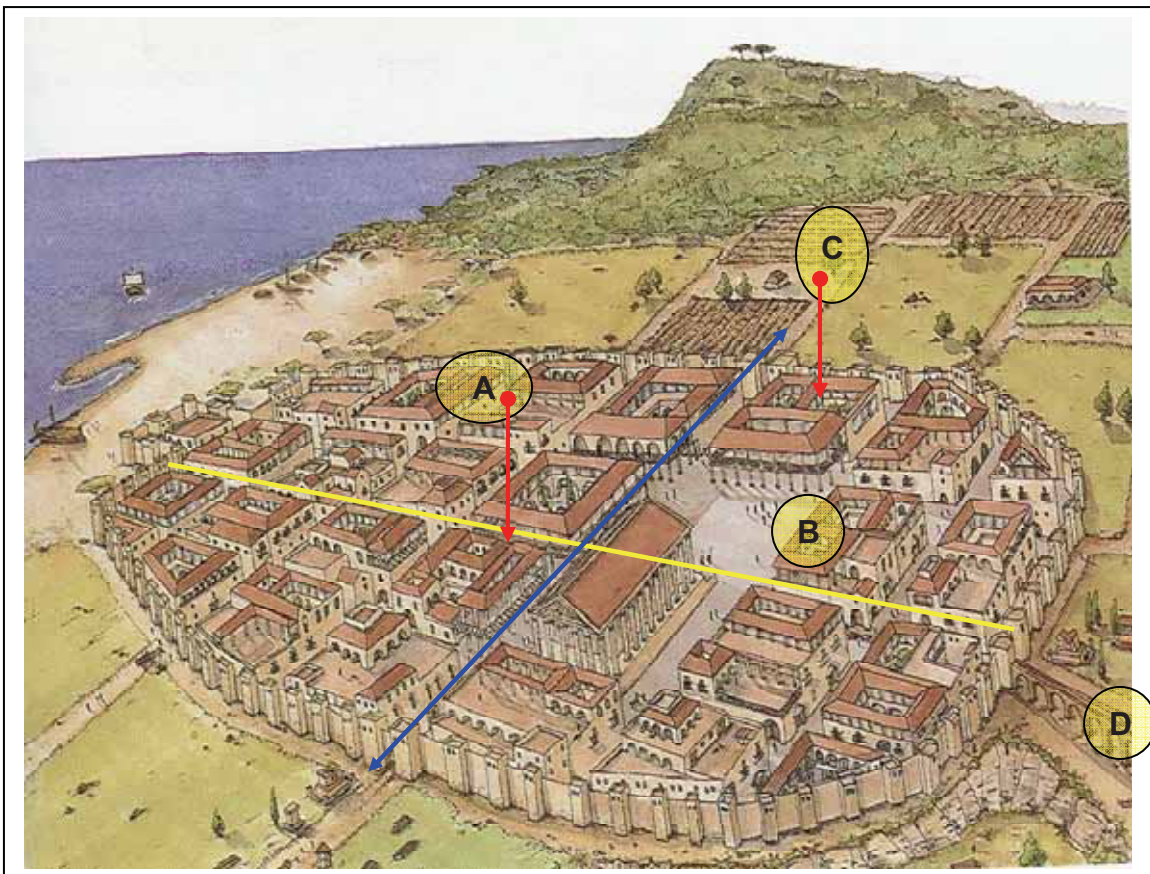
- a) Centuriació
- b) Ocupació
- c) Romanització
- d) Conquesta

13. ¿Quins dels aspectes següents van contribuir al canvi de cultura dels ibers com a conseqüència del seu contacte i submissió als romans? Trieu una de les opcions encapçalades per lletres.

- 1) El comerç i la moneda única.
- 2) L'organització del territori en comarques.
- 3) L'adopció del llatí com a llengua.
- 4) L'organització del territori en comtats.
- 5) La fundació de ciutats i la xarxa viària.
- 6) La conservació de les muralles als poblats ibèrics.

- a) 1, 2, 3
- b) 4, 5, 6
- c) 1, 3, 5
- d) 2, 4, 6

14. Observa com devia ser la ciutat de Bàrcino en temps dels romans. Indica quins són els enunciats correctes respecte de les seves parts. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

A	1. Fòrum
B	2. Decumanus
C	3. Aqüeductes
D	4. Cardo
	5. Amfiteatre

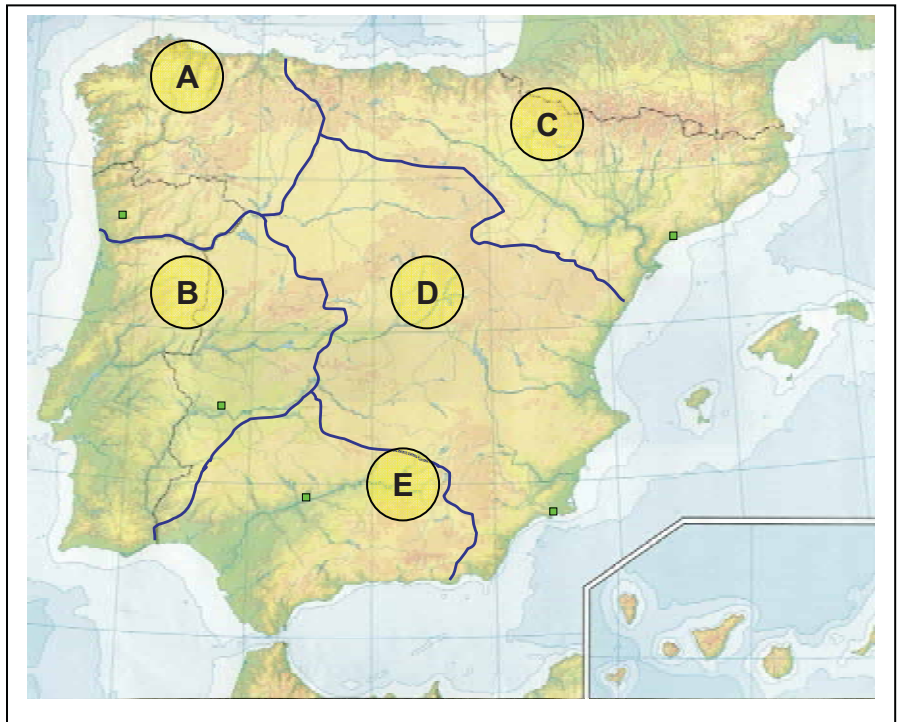
- a) A4, B5, C2, D1
- b) A2, B1, C4, D3
- c) A3, B1, C2, D5
- d) A2, B4, C5, D1

15. Relacioneu les idees de l'esquerra amb la seva definició correcta. Trieu una de les opcions encapçalades per lletres.

A. Cardo	1. Carrer principal, de est a oest
B. Fòrum	2. Recinte on feien curses de carros
C. Aqüeducte	3. Plaça amb edificis públics i temples
D. Anfiteatre	4. Recinte on feien combats de gladiadors
E. Decumanus	5. Conducte d'aigua fins el centre de la ciutat
	6. Carrer principal, de nord a sud

- a) A1, B4, C5, D2, E6
 b) A6, B3, C5, D2, E1
 c) A6, B3, C5, D4, E1
 d) A1, B4, C3, D2, D6

16. L'emperador Dioclecià va dividir el territori de la península Ibèrica en diverses províncies. En el mapa amb lletres s'han identificat les províncies i amb nombres les seves capitals. Indica la sèrie correcta pel que fa a les províncies

- A** 1. Tarraconense
B 2. Gallaecia
C 3. Bètica
D 4. Lusitània
E 5. Cartaginense

- a) A2, B4, C1, D5, E3
 b) A2, B4, C1, D3, E5,
 c) A2, B3, C1, D5, E4
 d) A2, B4, C5, D3, E1

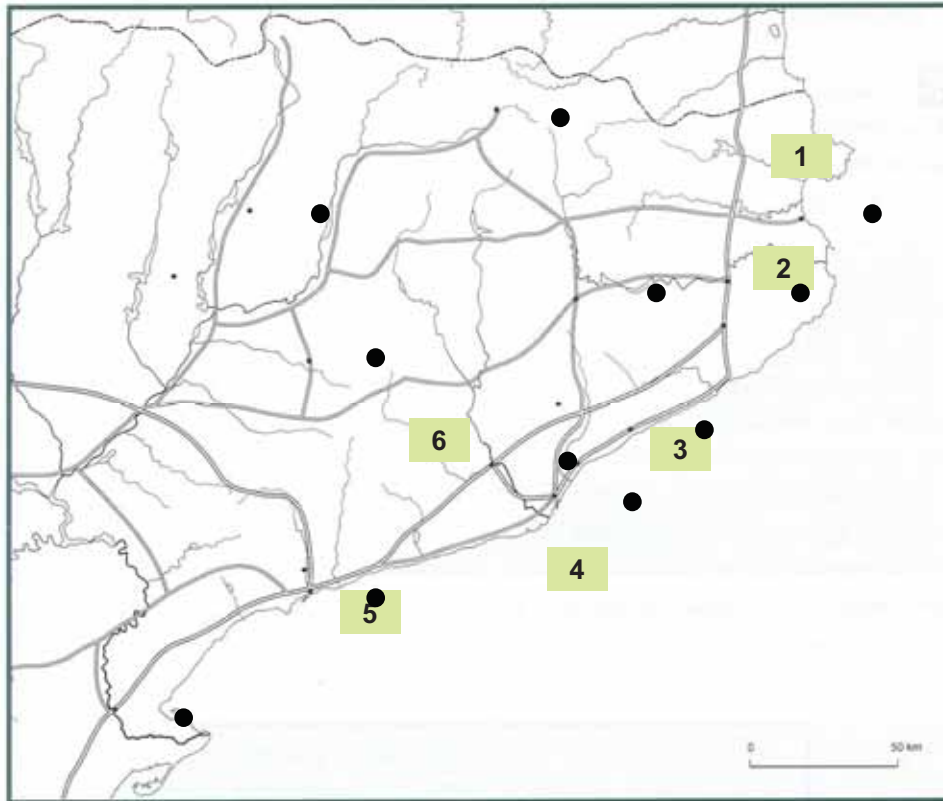
17. Diques ara la sèrie correcta respecte de les capitals de províncies representades en el mapa. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1	A. Emèrita Augusta
2	B. Braccara
3	C. Carthago Nova
4	D. Còrduba
5	E. Tàrraco

- a) 1A, 2E, 3C, 4D, 5B
- b) 1B, 2E, 3C, 4A, 5D
- c) 1A, 2C, 3E, 4D, 5B
- d) 1A, 2E, 3D, 4C, 5B

18. Una de les herències de la presència romana a Catalunya va ser la xarxa de carreteres i la fundació de nombroses ciutats. Observa aquest mapa i digues quina és la sèrie correcta. Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1	A. Tàrraco
2	B. Gerunda
3	C. Bàrcino
4	D. Iluro
5	E. Emporion

- a) 1A, 2E, 3C, 4D, 5B
 b) 1E, 2B, 3D, 4D, 5C
 c) 1E, 2B, 3D, 4C, 5A
 d) 1A, 2E, 3D, 4C, 5B

19. Qui va ser Fructuós?

- a) Bisbe de Tàrraco martiritzat pels romans
 b) Apòstol que difon a Catalunya el cristianisme
 c) General romà que persegueix cristians
 d) Diaca de Tàrraco martiritzat pels romans

20. ¿Quins dels aspectes següents van contribuir a la romanització del territori català? Tria una de les opcions encapçalades per lletres.

1. La gran i ràpida expansió de la religió romana
 2. El comerç i la moneda única.
 3. L'organització del territori en comtats.
 4. L'adopció del llatí com a llengua.
 5. La forma de govern republicana
 6. La fundació de ciutats i la xarxa de viària.
- a) 1, 2, 3
 b) 4, 5, 6
 c) 1, 3, 5
 d) 2, 4, 6